

בס"ד

שאלות חושן משפט חלק ב' עם מקורות לתשובות

לפי סימנים

(תשע"ז – תשפ"ה)

ערן שפירא

תודות

שלמי תודה אני חב:

- לקב"ה אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו.
- להוריי היקרים ר' משה ודבורה שפירא שגידלוני באהבה ובמסירות.
- לחמי וחמותי היקרים הרב ישעיהו מייטליס ורעייתו, אוהבי התורה ולומדיה, שעזרו בעצה ולמדתי מהם רבות
- לרעייתי היקרה "אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה", "שלי ושלכם – שלה הוא".
- לילדיי היקרים, ששמחים עם לימוד תורתנו ומוסיפים בקודש.
- לרבני בית המדרש באריאל, הרב יעקב ורהפטיג שליט"א, הרב אליעזר דמארי זצ"ל, ור"מ דיינות הרב יגאל צפירה שליט"א – שבעזרתם ועצתם אני עומד על רגליי בבית המדרש.
- לאברכי המחלקה לדיינות באריאל.

המלצה חשובה לניגשים למבחני הדיינות

- מותר להכניס במבחני הדיינות גמרות עם רי"ף ורא"ש, ומותר לכתוב מראי מקומות על גליון הגמרא. והנבחן נדרש להביא את מקורות הדין בשאלה שהוא עונה עליה.
- לכן מומלץ לכל סעיף בשו"ע: לסמן בצבע שונה את לשון השו"ע, הרמ"א והנו"כ.
- אח"כ לשלוח הפניות ממקור לשון השו"ע אל מקור לשון הרמ"א והנו"כ. לדוגמה אם שו"ע פוסק את דברי משנה מסוימת והרמ"א מגיה כדברי הרא"ש, אזי להפנות מהמשנה לדברי הרא"ש וכן כיוצ"ב.
- וכן רצוי להפנות מהסעיף המרכזי בכל סימן אל שאר הסעיפים בסימן, והתועלת כדי להגיע בקלות אל הסעיף המבוקש.

תוכן עניינים

סימן ע"ה	4.....
סימן ע"ו	5.....
סימן ע"ז	5.....
סימן ע"ח	6.....
סימן ע"ט	7.....
סימן פ'	7.....
סימן פ"א	7.....

8.....	סימן פ"ב
9.....	סימן פ"ג
9.....	סימן פ"ד
9.....	סימן פ"ו
10.....	סימן פ"ז
11.....	סימן פ"ח
12.....	סימן פ"ט
12.....	סימן צ'
13.....	סימן צ"א
13.....	סימן צ"ב
13.....	סימן צ"ד
14.....	סימן צ"ה
14.....	סימן צ"ו
14.....	סימן צ"ז
15.....	סימן צ"ח
15.....	סימן צ"ט
16.....	סימן ק"א
16.....	סימן ק"ב
16.....	סימן ק"ג
16.....	סימן ק"ד
17.....	סימן ק"ה
17.....	סימן ק"ו
17.....	סימן ק"ז
18.....	סימן ק"ח
18.....	סימן ק"ט
18.....	סימן קי"ב
18.....	סימן קי"ד
19.....	סימן קט"ו
19.....	סימן קט"ז
19.....	סימן קי"ז
20.....	סימן קי"ט
20.....	סימן ק"כ
20.....	סימן קכ"א
21.....	סימן קכ"ב
21.....	סימן קכ"ג
21.....	סימן קכ"ו
22.....	סימן קכ"ח

22.....	סימן קכ"ט
23.....	סימן ק"ל
24.....	סימן קל"א
24.....	סימן קל"ג
24.....	סימן קל"ד
24.....	סימן קל"ה
24.....	סימן קל"ו
25.....	סימן קל"ט
25.....	סימן ק"מ
25.....	סימן קמ"א
25.....	סימן קמ"ד
25.....	סימן קמ"ו
26.....	סימן קמ"ז
26.....	סימן קמ"ח
26.....	סימן קמ"ט
27.....	סימן ק"נ
27.....	סימן קנ"ג
27.....	סימן קנ"ד
28.....	סימן קנ"ה
29.....	סימן קנ"ו
29.....	סימן קנ"ז
29.....	סימן קנ"ח
30.....	סימן קס"ב
30.....	סימן קס"ג
30.....	סימן קס"ד
30.....	סימן קע"א
31.....	סימן קע"ד
31.....	סימן קע"ה
32.....	סימן קע"ו
33.....	סימן קפ"ב
33.....	סימן קפ"ג
34.....	סימן קפ"ה
34.....	סימן קפ"ו
34.....	סימן קפ"ח

סימן ע"ה

1. א. אם נתבע אינו רוצה להשיב על דברי התובע, כיצד דנים בזה? **סימן ע"ה סע' א' ברמ"א**
ב. מפני מה כופר הכל פטור משבועה מהתורה? **סימן ע"ה סמ"ע סק"ו, נתיבות סק"א**
והג' אמרי ברוך
ג. מה הדין אם יש לו עד שמסייעו, האם פוטרו? **סימן ע"ה סעיף ב' וסמ"ע סק"ז, סימן פ"ז סעיף ו' ורמ"א**
2. נתבע שחייב לשלם מדין "מתוך שאינו יכול להישבע משלם", האם יכול לגלגל עליו תשלום, אם טוען על הגלגולים אינו יודע? **סימן ע"ה סעיף ט"ו וש"ך ס"ק נ"א, ובסימן צ"ד סעיף ז'**
3. א. שבועת מודה במקצת האם זה גזירת הכתוב שחייבתו תורה שבועה? או שזו סברא הואיל ונמצא ריעותא בטענתו לכן חייבתו תורה שבועה? כתוב נ"מ להלכה בדבר זה. **ב"מ ג' ע"א-ע"ב, סימן ע"ה בסמ"ע ס"ק ו' ("נ"מ להלכה" - ?)**
כופר הכל פטור משבועת התורה, האם הדבר סברא או שהדבר גזרת הכתוב? **סימן ע"ה סעיף ב', סמ"ע ס"ק ו', נתיבות ס"ק א' והגהות אמרי ברוך**
ב. מודה במקצת או שאר שבועות התורה שהנתבע נשבע, האם פרוש הדבר שהנשבע נאמן בשבועתו? או יש לומר שהנשבע אינו נאמן בשבועתו, אלא התורה הטילה עליו שבועה שמא יפרוש ויודה, אולם אם נשבע אין ראיה שאומר אמת. הבא ראיה לדברך. **גמ' ב"מ הנ"ל**
ג. כל שבועות התורה ביי"ד משביעין את הנתבע רק אם התובע דורש שישביעוהו, או שביי"ד משביעין שבועה זו גם כאשר התובע אינו דורש שישביעוהו? הבא ראיה לדברך.
ממשנה שבועות דף ל"ח ע"ב; שבועות דף מ' ע"א
4. א. מה הדין בשבועת הגלגול אם טוען הנתבע אינו יודע, האם דינו מתוך שאינו יכול להישבע משלם? כתוב את שיטות הראשונים בדבר ומהן ראיותיהן, ומה פסק השו"ע?
סימן ע"ה סעיף ט"ו וש"ך ס"ק נ"א, סימן צ"ד סעיף ז'
ב. האם מצאנו שבועה דאורייתא שנתבע צריך להשבע שאינו יודע? **נראה שלא (?)**
ד. מה הדין אם תבע התובע מנה, והנתבע אומר חמישים לא לויתי וחמישים אינו יודע אם פרעתי, האם חייב שבועת מודה במקצת? נמק! **סימן ע"ה סעיף ט"ז**
טען התובע גזלת ממני מנה, והנתבע משיב חטפתי ושלי חטפתי ועד אחד מעיד שחטף חמישים ועל החמישים הנותרים לא ראה. האם חייב שבועת מודה במקצת? נמק! **סימן ע"ה סעיף י"ג**
5. מודה במקצת
א. מה הדין במי שנתחייב בחלק מהתשלום על פי פסק בית הדין, האם הוא נחשב מודה במקצת?
התייחס לחיוב מחמת המקרים הבאים:
1. חיוב מחמת הכחשה של עד אחד כעין "נסכא דרבי אבא". **סימן ע"ה סעיף י"ג**
2. טעות בחשבון. **סימן ע"ה סעיף ה'**
3. "איני יודע אם פרעתיך". **סימן ע"ה סעיף ט'**
4. ריבית. **סימן ע"ה ש"ך ס"ק י"ט**
5. הוחזק כפרן. **סימן ע"ה סעיף ד'**
6. טען שיש לתובע ערבות שהוא חייב לו ונתברר שלא היתה כדין. **סימן ע"ה ש"ך ס"ק י"ט**
6. **טענת ספק**
א. מהי ההגדרה של טענת ספק בטוען ונטען? והאם משביעים על טענת ספק? **סימן ע"ה סעיף י"ז וברמ"א**
ב. האם חייב לצאת ידי שמים? **סימן ע"ה סעיף י"ז**
ג. מה הדין הטוען מספק עפ"י העד כגון פלוני אמר לי? **סימן ע"ה סעיף כ"ג**
ד. מה הדין כששניהם טוענים מספק כגון שטענו הלויתך ואיני יודע כמה וכך טוען גם הנתבע? **סימן ע"ה סעיף י"ח**
7. **מודה במקצת**
א. דין מודה במקצת, מופיע בכמה גמ' בש"ס, ציין באלו גמרות מופיע הדין הנ"ל? **שבועות לח ע"ב, ב"מ ג' ע"א, ב"ק ק"ז ע"א מה הטעם? ב"מ ג' ע"א, ב"ק ק"ז ע"א באיזו שבועה מדובר, ציין מקור? כמה משלם בפועל? ובאילו סימנים בשו"ע נפסק הדין הנ"ל? ס"י ע"ה, ס"י פ"ז**

- ב. כתוב שני מקרים שמודה במקצת פטור משבועת התורה וחייב בשבועת היסת? **סי' פ"ז**
סע' א', סי' צ"ה סע' א'
- ג. כתוב שני מקרים שמודה במקצת פטור אף משבועת היסת? **סי' ע"ה סע' י"ז וסע' כ'**
- ד. מי שיודע שחייב לחברו מנה וחברו תובע מאתיים, האם יכול להערים ולכפור הכל כדי להפטר מהשבועה? **סי' ע"ה ש"ך סק"א**
- ה. כיצד יפסוק בית הדין בזמנינו כשהנתבע מודה במקצת?
8. ג. מנה לי בידך והלה אומר איני יודע? **סימן ע"ה סעיף ט'**
9. **טענת "איני יודע"**
- א. הנתבע אומר איני יודע אם הלוויתני, מה דין חיוב לצאת ידי שמים, ותפיסה? ואם פרע בטעות מה הדין? **סימן ע"ה סעיף ט' ש"ך סקכ"ו וקצה"ח סק"ד**
- ב. מה דין מי שאינו יודע אם פרע קודם ההלוואה (כגון שאיבד פיקדון קודם ההלוואה ואינו יודע את שוויו)? ואם שניהם מסופקים מה הדין? ומה דין באיני יודע אם פרעתיך אם לא היה לו לידע? **סימן ע"ה ש"ך סקכ"ז; סעיף י"ח; סעיף ט"ז, סמ"ע סקמ"א וש"ך סקנ"ד**
- ג. מי שפרע לחברו ונמצאת מטבע מזוייפת, והלווה אומר איני יודע האם היא משלי, מה דינו? **ט"ז סוף סי' ע"ה, קצה"ח סק"ו, נתה"מ סק"ה ופת"ש סקכ"ז**
10. א. האם אומרים מתושאיל"מ כשהנטען טוען שמא? **סימן ע"ה סעיף י"ג בשו"ע בסופו, וסעיף י"ז**
11. **עד אחד**
- א. אמר לו שמעתי מפלוני שלקחת ממני מנה והעד אינו כאן האם יכול להשביעו? **סימן ע"ה סעיף כ"ג ברמ"א וש"ך סקפ"ב**
- ב. במקרה שפלוני הוא קרוב האם יכול להשביעו? והאם יש פיתרון? **סימן ע"ה סעיף כ"ג ברמ"א וש"ך סקפ"ג**
- ג. אמר לו אתה יודע שאביך חייב לי מנה ואמר לו חמישים ידענא וחמישים לא ידענא מה הדין? **סימן ע"ה סעיף ט"ז, סמ"ע סקמ"א וש"ך סקנ"ד**
12. **טוען ונטען**
- א. טען "מנה לי בידך" והשיב "איני יודע אם נתחייבתי או פרעתי", מה הדין, פרט דין ספק פירעון קודם ההלוואה (ספק ללווה ואף ספק למלווה) וכן דין תפיסה. **סימן ע"ה סעיף ט' וש"ך סקכ"ו וסקכ"ז**
- ב. מה הדין אם חזר וטען הנתבע "נזכרתי שפרעתי", פרט גם הדין במקרה שהנתבע בתחילה הודה על חלק מראש וחלק אמר איני יודע ("חמשין ידענא וחמשין לא ידענא") ושוב אמר "נזכרתי שפרעתי את החצי שלא ידעתי". **סימן ע"ה סעיף ט' ברמ"א**

סימן ע"ו

1. **לווה משנים**
- א. אחד לווה משנים מאחד מנה ומהשני מאתיים ואינו זוכר מי מנה ומי מאתיים ולא תבעי ליה, מה הדין? **סימן ע"ו סעיף א'**
- ב. אמר לשנים לאחר מכם אני חייב מנה ואינו זוכר למי מה הדין? ומה הדין בתפס?
- ג. מה טעם ההבדל בין סעיף א' לסעיף ב'?
2. **אינו יודע ממי לווה**
- א. שנים הללו לו זה מנה וזה מאתיים וכשבאים לגבות כל אחד מהם טוען "המאתים שלי". והלווה אינו יודע, וכן מה הדין אם הוא מסופק והם אינם תובעים. **סימן ע"ו סעיף א', ג'**
- ב. שנים תובעים אותו הלוואה מנה והוא טוען שחייב רק לאחד מהם ואינו יודע למי. ומה הדין באינם תובעים. **סימן ע"ו סעיף ב'**

סימן ע"ז

1. **שותפות בחוב**
- א. שנים שלוו, בעל פה או בשטר, ומחל המלווה לאחד מהם האם החוב כולו מחול? **סימן ע"ז סעיף ו', סמ"ע סקי"ז וש"ך סקי"ז**
- ב. שני ערבים לחוב ופטר המלווה אחד מהם מהערבות, האם ניתן לגבות את החוב מהשני? **סימן ע"ז סעיף ח'**

- ג. שנים לוו ואחד פרע את כל החוב האם הוא יכול לגבות מחצית לאחר מכן מהשני? **סימן ע"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א, ש"ך סק"ה וסק"ז**
2. ב. מה דין שנים שלוו מאחד בשטר אחד, ומחל המלווה לאחד מהם? **סימן ע"ז סעיף ו'**
3. ג. הבא שלושה מקרים שמחילה לאחד לא מהני לאחרים אף בערב קבלן? **סימן ע"ז סעיף ו' וסמ"ע סקי"ז וש"ך סקי"ז**
4. **ערבות.**
- א. שני ערבי קבלן שפרע אחד את כל ההלוואה האם יכול לתבוע מחצה מהערב השני?
סימן ע"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ה
- ב. שנים שנכנסו ערבים ופטר המלווה אחד מהם, האם יכול לתבוע כל החוב מהערב הנותר? **סימן ע"ז סעיף ו', סמ"ע סקי"ז וש"ך סקי"ז**
- ג. ראובן שמעון לוי קנו סחורה ביחד ליהודה ונעשו ערבי קבלן כ"א לחבירו, ובפרעון לא היה ללוי ממון לפרוע, ומחל יהודה לראובן על חלק הערבות שלו כלפי חבריו ותבע משמעון חלקו וחלק יהודה מה הדין? **סימן ע"ז סמ"ע סקי"ד וש"ך סקי"א**
5. **שנים שלוו**
- א. שנים שלוו מאחד או לקחו מיקח או קיבלו פיקדון כאחד בשטר או בעל פה, האם יכול התובע לגבות מאחד מהם? **סימן ע"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ב**
- ב. שותפין שאחד מהם לווה האם גובה משניהם? **סימן ע"ז סעיף ב' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"ז וסק"ח וש"ך סק"ט**
6. **הודאה**
- א. שותפין שאחד מהם לווה לצורך השותפות האם השותף השני ערב להלוואה זו? **סימן ע"ז סעיף ב' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"ז וסק"ח וש"ך סק"ט**
- ב. שנים שלוו מאחד האם ערבים זו לזה? ואם כן איזה גדר ערבות יש להם? **סימן ע"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ב**
7. **ערב**
- א. באיזה מקרה יכול אדם להיות ערב מבלי שקיבל על עצמו ערבות? **סימן ע"ז סעיף א'**

סימן ע"ח

1. **פורע תוך הזמן :**
- א. ראובן שכר את שמעון, סופר סת"ם, שיכתוב עבורו ספר תורה. כשסיים שמעון לכתוב את ספר התורה תבע מראובן את כל שכרו. ראובן טען שכששמעון סיים לכתוב את ספר במדבר שילם לו עבור הפרשיות עד לספר דברים (לא כולל דברים), ויתרת חוב נשארה רק על ספר דברים, מי נאמן, נמק. **סימן ע"ח סעיף א' ברמ"א**
- ב. מה הדין אם ראובן טוען שבאותו זמן שילם לו גם על ספר דברים, למרות ששמעון עדיין לא כתב אותו. נמק. **סימן ע"ח בש"ך ס"ק י"ב**
- ג. האם יש חילוק בין מקרה זה למקרה של הלוואה שניתנה לפירעון במועדים קבועים והלווה טוען שפרע באחד מהמועדים את כל סכום ההלוואה. נמק. **סימן ע"ח נתיבות ס"ק ד'**
2. **חזקה אין אדם פורע תוך זמנו**
- א. האם אמרינן חזקה זו בסתם הלוואה, בטענת שמא, במלווה ע"פ, בשכירות, בפיקדון, בפדיון הבן, ובפירעון סחורה? **סימן ע"ח סעיף א' וברמ"א, סעיף ח', סמ"ע סק"ז, ש"ך סקי"ב, סמ"ע סק"א, ש"ך סק"ב וש"ך סק"י**
- ב. כשמת הלווה בתוך הזמן האם גובים מהיתומים? ומה הדין בתבעו תוך הזמן ואמר לו פרעתיך וחזר ותבעו לאחר זמנו ואמר לו פרעתיך? **סימן ע"ח סעיף ב', סעיף א'**
- ג. האם נאמן שפרע תוך זמנו כשאין עדים על ההלוואה או על קביעות הזמן? ומה הדין בעד אחד? **סימן ע"ח, סמ"ע סק"ד, ש"ך סק"ו**
3. **פרעון תוך הזמן**
- א. טען שפרע תוך הזמן מה הדין, פרט הדין במקרה שתובע טוען ברי, שמא, והנתבע טוען גם שמא. כך גם פרט הדין בתרי ותרי בתוך זמנו. **סימן ע"ח סעיף א' סמ"ע סק"ב וש"ך סק"א**
- ב. אם בית הדין חייבו אותו וחזר וטען פרעתי מתי נאמן. פרט הדין גם בתביעה על פקדון, מעות בהיתר עסקא.

סימן ע"ט

1. **טענת נזכרתי**
א. הודה בבית דין שחייב מנה ואח"כ טען נזכרתי שפרעתי והרי עדים נאמן או לא, ומדוע?
סימן ע"ט סעיף ג' [וסעיף ז' ברמ"א]
ב. אמר לא לויתי וראו עדים שלווה ואח"כ טען נזכרתי שפרעתי והרי עדים נאמן או לא ומדוע? **סימן ע"ט ש"ך ס"ק ב'**
2. א. האם אדם שהודה על חוב יכול לחזור ולומר נזכרתי שפרעתי? ואם אמר לא לויתי וחזר ואמר פרעתי? פרט הדין אם הגיעו עדים שפרע. **סימן ע"ט סעיף ג' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ט**
3. **הוחזק כפרן**
א. ראובן תבע את חובו משמעון, טען שמעון לא היו דברים מעולם, ושוב בא ראובן והביא ע"א שלוה, וחזר הנתבע וטען שפרע. מי נאמן? **סימן ע"ט ש"ך סק"ב**
ב. ראובן שהוציא שטרות על שמעון, והתברר שחלק מהשטרות הוציא אחר פטירת שמעון מביתו, מה תוקף שאר שטרות? **סימן ע"ט ש"ך סקט"ו**
4. **טענת להד"ם**
א. עדים שראו שראובן נתן לשמעון ממון, וראובן להד"ם ובאו עדים שנתן ממון לשמעון ואינם יודעים עבור מה, האם הוחזק כפרן? **סימן ע"ט סעיף ד'**
ב. טען הנתבע להד"ם ובאו עדים בעדות מיוחדת והכחישו או הכמין עדים ושמעו שנתן התובע לנתבע מעות בהלוואה והכחיש הנתבע, האם הוחזק כפרן? **סימן ע"ט סעיף ד'**

סימן פ'

1. א. אימתי יכול אדם לטעון טענות בבית דין ולשנות אותן? **סימן פ' סעיף א'**
ב. מה הדין באם בית הדין כתב אותן? **סימן פ' סעיף ב'**
2. **הודאה בחוב**
אדם שמודה בחוב כספי מסויים, יש לו אפשרות לטעון טענות שונות לאחר מכן ולבטל את הודאתו. ציין חמישה מקרים בהם אין כל אפשרות לחזור מההודאה. **סימן פ' וש"ך ס"ק ה'**
3. א. האם יכול לחזור מטענת חיוב לטענת פטור על ידי אמתלא? ומה הדין אם שתק ושוב חזר וטען? **סימן פ' בשו"ע ורמ"א, קצה"ח סק"א**

סימן פ"א

1. **טענת השבעה ושלא להשביע עצמי :**
א. האם יש הבדל בין בריא לשכיב מרע לגבי טענות "משטה אני בדך" ו"שלא להשביע את עצמי או בני נתכוונתי". נמק. **סימן פ"א סעיפים א', ב', י"ד וסמ"ע ס"ק ל"ב**
ב. האם יש הבדל בין עשיר לעני לגבי טענת "שלא להשביע עצמי נתכוונתי". נמק. **סימן פ"א סעיף י"ד ברמ"א וש"ך ס"ק ל"א**
2. **הודאה :**
א. הודה מעצמו שחייב לחברו ללא שנתבע על כך, האם נאמן לטעון "משטה הייתי בדך". פרט השיטות ונמק. **סימן פ"א סעיף ה' וש"ך ס"ק י"ב**
ב. האם יש חילוק בין הודה בעל פה להודה בכתב ביחס לטענת "משטה הייתי בדך". נמק. **סימן פ"א סעיף י"ז**
3. א. ראובן החביא עדים לשמעון בכילה ואמר לו מנה לי בידך, אמר לו הן, אמר לו לוי ויהודה יהיו עדים ושתק, מה הדין? ואם אמר לו זאת בניחותא או בתמיהה? **סימן פ"א סעיף י"ג וש"ך ס"ק כ"ח**
ב. האם העדים בכילה צריכים לראותו בטביעות עין או די בטביעת קול? **סימן פ"א קצות ס"ק י"ג, נתיבות ס"ק ז' ופת"ש ס"ק ג'**
4. **עדים בהכמנה**
א. עדים שהיו בהכמנה וראו הלוואה, האם מחייבים עפ"י עדות זו? **סימן פ"א סעיף י"ב וסמ"ע ס"ק כ"ד**
ב. עדים שהי בהכמנה ושמעו הודאה של בעל דין, האם מחייבים עפ"י עדות זו? **סימן פ"א סעיף י"א**
ג. האם מחייבים על עדות של טביעות עינא דקלא? **סימן פ"א קצות ס"ק י"ג, נתיבות**

- ס"ק ז', פת"ש ס"ק ג'**
ד. מה דין עדות של האזנת סתר בהלכה? **לעיל סעיף ג'**
5. **תקיעת כף**
א. מה הדין הודה שחייב לפלוני ועשה תקיעת כף, האם יכול לטעון שלא להשביע את עצמי התכוונתי? **סימן פ"א סעיף כ"ח**
ב. מה דין תקיעת כף לגבי חיוב ערב? **סימן פ"א סמ"ע סקנ"ח**
6. **טענת משטה**
האם במקרים דלהלן יש טענת משטה אני בד' :
א. אמר אתם עדי שלא בפני התובע? **סימן פ"א סעיף ה' וש"ך סקי"ב**
ב. כשתבעו והודה ואמר משטה אני בד' ? **סימן פ"א סעיף א'**
ג. כתב ידו אצל פלוני או כתב ידו אצלו ששטר זה של פלוני? **סימן פ"א סעיף י"ז בשו"ע ורמ"א**
7. **חזרה מהודאה**
א. באלו תנאים ניתן לטעון "משטה אני בד'" (לפחות חמישה תנאים). **סימן פ"א סעיף א'-ה'**
ב. האם ניתן לסמוך על הכרת קולו של אדם שאין רואים אותו? **סימן פ"א קצה"ח סקי"ג, נתה"מ סק"ז ופת"ש סק"ג**
ג. האם ניתן לטעון טעיתי בהודאתי. **סימן פ"א ש"ך סק"א**
8. **טענת השבעה או השטאה**
הבא לפחות חמשה הבדלים בין טענת השבעה לטענת השטאה? **סימן פ"א**
9. **טענת משטה**
א. שכיב מרע שהודה ואחר כך הבריא וטען משטה האם נאמן? **סימן פ"א סעיף ב'**
ב. אחרים שהודו לשכיב מרע וטענו האחרים משטה אני כלפי השכיב מרע, האם נאמנים? **סימן פ"א סעיף ב' ברמ"א**

סימן פ"ב

1. א. האם אמרינן מיגו להוציא וכן מה הדין בשטר האם יש לו עדיפות? **סימן פ"ב סעיף י"ב, סמ"ע ס"ק מ"ד וכללי מיגו לש"ך אות א'**
ב. האם בשנים אומרים מיגו? **סימן פ"ב סמ"ע ס"ק מ"ד וכללי מיגו לש"ך אות ד'**
2. **מיגו**
האם אומרים מיגו במקרים הבאים, יש לפרט את הכלל ואת היוצאים מן הכלל.
א. מיגו להוציא. **סימן פ"ב כללי מיגו לש"ך אות א'**
ב. מיגו במקום חזקה. **סימן פ"ב ש"ך ס"ק ג' וכללי מיגו לש"ך אות י'**
ג. מיגו לעם הארץ. **סימן פ"ב כללי מיגו לנתיבות אות י'**
ד. מיגו דהעזה לפטור מממון משבועה דאורייתא או דרבנן. **סימן פ"ב כללי מיגו לש"ך אות ו'**
ה. מיגו לפטור משבועת עד אחד. **סימן פ"ב כללי מיגו לש"ך אות כ"ז**
3. האם אמרינן מיגו להוציא, מיגו במקום עדים, מיגו במקום שטר, מיגו בשניים, מיגו במקום חזקה, מיגו במקום עד אחד, מיגו דהעזה? **סימן פ"ב בכללי מיגו לש"ך**
4. **טענות כנגד שטר חוב**
א. המלווה מוציא שטר מקויים לגבות חוב, הלווה טוען פרעתי "הישבע שלא פרעתיך", אבל המלווה חשוד על השבועה, מה הדין? **סימן פ"ב סעיף ב' וסעיף ח'**
ב. טען הלווה שהיה תנאי בשטר והמלווה טוען שאין תנאי או שהיה תנאי ולא נתקיים מה דינו. **סימן פ"ב סעיף י"ב ומה הדין אם הלווה או המלווה אינם יודעים אם התקיים התנאי. (?!)**
5. **חזקת ממון ועד מסייע**
א. מה מעמדה של חזקת ממון בהלכה ומהו הנידון בהלכות טוען ונטען העוסק בזה ? באר הנידון ופרט! **סימן פ"ב ש"ך סק"ג, קצה"ח סק"ט**
6. האם יש נאמנות של מיגו בטענת שמא? הוכח מהשו"ע ונוה"כ! **סימן פ"ב דיני מיגו לש"ך אות ט"ו**
7. א. האם ומתי ישנה נאמנות לטענת מחילה ? הוכח מדברי השו"ע ונוה"כ! **סימן ע"ה סעיף ז', סימן פ"ב סעיף י"א**

8. **טוען ושינה טענתו, טוען ריבית בשטר**
א. מה דין לזה שטען שהשטר מזוייף, ולאחר שהביא המלוה עדים טען הלוח שהשטר פרוץ? **סימן פ"ב סעיף א' ברמ"א**
ב. מה דין לזה הטוען שהיה ריבית בשטר אך המלוה טוען שהיה בהיתר? ומה הדין אם המלוה כופר שהיה בו ריבית? **סימן פ"ב סעיף י' וש"ך סקכ"א**
9. **הוציא שטר חוב**
א. אם השטר מקויים הלווה טוען שהשטר מזוייף, אמנה, ריבית או שהמלווה מחל את החוב מה הדין? **סימן פ"ב סעיף י', י"א**
ב. פרט כללי מיגו דהעזה. **סימן פ"ב סמ"ע סקמ"ד, כללי מיגו לש"ך אות ו'**
10. **דיני מיגו**
האם אמרינן מיגו במקרים הבאים: מיגו לבטל מנהג, מיגו נגד עדים פסולים, מיגו במקום חזקה, מיגו כנגד רוב, מיגו כנגד קול? **סימן פ"ב דיני מיגו לש"ך אות ב', ה', י', סימן קמ"ט סעיף כ"א וסימן ק"ן סעיף ה'**

סימן פ"ג

1. **טענות מלוה**
א. הוציא המלוה שטר וטען הלווה שהוא מזויף ואמר המלוה אמת שהוא מזויף אולם שטר כשר היה לי ונאבד, מה הדין? הסבר היטב הטעם. **סימן פ"ג סעיף ד' [הטעם בבאה"ג ד']**
ב. ראובן קיבל מעות משמעון עבור חוב שיש לו אצל לוי, וראובן קיבלם בשתיקה, האם יכול לטעון שאקבלם בעצמו עבור חוב שיש לשמעון לו? **סימן פ"ג סעיף ג'**

סימן פ"ד

1. **פוגם ופוחת שטרו**
א. מה דין פוחת שטרו ואומר שהחוב היה מלכתחילה פחות והעדים טעו בכתיבת השטר? **סימן פ"ד סעיף ד'**
ב. פוגם שטרו או עד אחד מעיד על השטר שפרוע ומת התובע קודם השבועה, מה דינו? **סימן פ"ד סעיף א', ה' אם בן המלווה פוגם את השטר מה הדין? סימן פ"ד סמ"ע סק"א וש"ך סק"א**
2. **פוגם שטרו**
א. כתוב סכום פירעון בין השיטין האם חייב שבועה? וכן כתוב פירעון בין השיטין על הגרר, וטוען שהיה כתוב יותר ומחק המלווה? **סימן פ"ד סעיף ג'**
ב. עד אחד מעיד שהשטר נפרע האם המלווה גובה משטר זה? **סימן פ"ד סעיף ה'**

סימן פ"ו

1. א. ראובן הלווה לשמעון ושמעון הלווה ללוי, ראובן גובה מלוי משעבודא דרבי נתן. האם שעבוד זה חל רק במקרה ולוי היה כבר חייב לשמעון בעת שראובן הלווה לשמעון? או שהדבר חל רק במקרה ושמעון הלווה ללוי אחרי שהיה חייב לראובן, או שחל בכל מקרה? נמק והבא ראייה! **סימן פ"ו סעיף א'**
ב. האם ראובן גובה מלוי מכל ממון שיש לו? או מכל חוב שחייבים לשמעון? או מפקדון שהפקיד שמעון אצל לוי, או שיש דברים שאינו גובה מהם? **סימן פ"ו ש"ך ס"ק ב'**
ג. האם שמעון יכול למחול את החוב שלוי חייב לו, או שאינו יכול? כתוב את דעות הראשונים בזה, ומה ראיותיהן? וכיצד יישבו הראשונים את הגמרות שהשיטה החולקת הביאו מהן ראיות לשיטתם? **סימן פ"ו סעיף ה' ש"ך ס"ק י"א**
כאשר יש לשמעון נכסים האם קיים שעבודא דרבי נתן? והאם במקרה כזה ראובן יכול לגבות מלוי? והאם במקרה כזה שמעון יכול למחול את החוב ללוי? **סימן פ"ו סעיף ב' ש"ך ס"ק ה'**
ד. שעבודא דרבי נתן, פירושו שלוי חייב ממון לראובן, או שפירושו שראובן גובה מלוי, מחמת שחוב זה נחשב כנכס של שמעון? הבא ראייה לכך! ??
2. **שעבודא דרבי נתן**
א. האם קיים דין זה רק בהלוואה או גם בחובות אחרים כגון דמי מקח וממכר, חוב שכירות, הענקה של עבד עברי, צדקה, מעשר עני? **סימן פ"ו סעיף א', ש"ך סק"ג**

- ב. מה הדין כשמלווה ראשון, או מלווה שני או הלווה היה גוי? **סימן פ"ו פת"ש סק"א**
ג. מה הדין כאשר יש לשמעון הלוואה לשלישי שהגיע זמן פרעון ויש לו גם נכסים בני חורין? **סימן פ"ו סמ"ע סק"ה, ש"ך סק"ז**
ד. מה הדין כאשר המעות שביד לוי משמעון אינן הלוואה אלא פקדון שלא הגיע זמן החזרתו או שאלה או שכירות, ולשמעון יש קרקע בני חורין, האם יכול ראובן לגבות מלוי או שיגבה מקרקע בני חורין שאצל שמעון? **סימן פ"ו סעיף ד', ש"ך סק"י**
3. **שעבודא דרבי נתן, ראובן נושה מנה בשמעון ושמעון נושה בלוי.**
א. האם שמעון יכול למחול/להאריך זמן/ לטעון אמנה/ פרוע ללוי? האם יש שעבודא דרבי נתן בכתובה? **סימן פ"ו סעיף ה' וש"ך סק"א**
ב. שמעון מת והותיר יורשים, האם עליהם לגבות את החוב מלוי, ומה הדין אם לא גבו?
סימן פ"ו סעיף ז'
4. **שעבודא דרב נתן**
א. האם יש שעבודא דר"נ בחיוב תשלומים מדרבנן? והאם יש שעבודא דר"נ בגוי? **סימן פ"ו ש"ך סק"ב ופת"ש סק"א**
ב. האם יש שעבודא דר"נ בצדקה? והאם יש שעבודא דר"נ בפקדון ומה הנפק"מ? **סימן פ"ב ש"ך סק"ב וסק"ג**
5. **שעבודא דרבי נתן**
ראובן הלווה לשמעון, ושמעון הלווה ללוי מה הדין במקרים דלהלן:
א. האם יכול ראובן לכפות את שמעון שיתבע את החוב מלוי? **סימן פ"ו סעיף ג' וש"ך סק"ח**
ב. כאשר יש מעות מופקדים אצל לוי האם רשאים להוציא ממנו להחזיר לראובן? **סימן פ"ו סעיף ד' וש"ך סק"ט וסק"י**
ג. האם שמעון יכול למחול ללוי? **סימן פ"ו סעיף ה' וש"ך סק"י**
6. **שעבודא דרבי נתן (ראובן נושה בשמעון ושמעון נושה בלוי)**
א. מדוע נדרש מקור לשעבודא דרבי נתן מפסוק הרי כל נכסי שמעון משועבדים לראובן כולל חובות שחייבים לו? הבא לפחות ארבעה תירוצים ונפק"מ ביניהם. **סימן פ"ו קצה"ח סק"א ונתה"מ סק"א**
ב. האם יש שעבודא דרבי נתן בשכירות, בפקדון, בהענקת עבד עברי, בצדקה. והאם יש שעבודא דר"נ במקרה ש"שמעון" או "לוי" אינם יהודים. **סימן פ"ו סעיף א' ש"ך סק"ב ופת"ש סק"א**

סימן פ"ז

1. **שבועת היסט:**
א. ראובן המשמש גבאי צדקה תבע משמעון שיחזיר לו ממון שהפקיד אצלו ומיועד לחלוקה לעניים לצורך קמחא דפסחא. שמעון מכחיש שהופקד אצלו. האם חייב שמעון להישבע היסט? נמק. **סימן פ"ז סעיף ל"ה ברמ"א**
ב. מה הדין כשמעון מודה שראובן הפקיד אצלו, אלא שטען שראובן ביקש ממנו שיחלק את הממון לעניים וכן עשה, וראובן מכחיש, האם שמעון חייב להישבע היסט? **סימן פ"ז סעיף ל"ה בסמ"ע ס"ק צ"ט**
ג. ראובן תבע משמעון כסף תמורת חפץ שמכר לו בשבת, שמעון מכחיש את הקנייה. האם חייב שמעון להישבע היסט? פרט השיטות ונמק. **סימן פ"ז סעיף כ"ה ברמ"א**
2. **האם משביעין על תביעה שעיקרה משום איסור? סימן פ"ז סעיף כ"ה ברמ"א וש"ך ס"ק נ"ז**
ב. פנויה שתובעת אחד שנדר לה כסף באתננה והוא כופר, מה הדין? **סימן פ"ז סעיף כ"ה ברמ"א וש"ך ס"ק נ"ח**
ג. אשת איש שתובעת את ראובן חמשים באתננה וחמשים הלוואה והוא מודה בחמשים דאתנן האם חייב שבועה? **סימן פ"ז קצות ס"ק כ"ג**
3. **המפקיד אצל חברו חפץ בשטר, טען השומר החזרתי, נאמן במיגו שהיה טוען נאנסו, אם עד אחד מעיד שהחזיר האם פוטר את השומר משבועה? סימן פ"ז ש"ך ס"ק ט"ו**
ב. תבע תובע את הנתבע במנה, הודה הנתבע בחמישים ונתן משכון האם הוי הילך? נמק!
סימן פ"ז סעיף א' וברמ"א וש"ך ס"ק ה' ומה הדין במקרה זה אם היה כבר ביד המלוה משכון בחמישים? **סימן פ"ז ש"ך ס"ק ה'** ומה הדין אם היה למלוה משכון על חמישים שבי"ד משכנו את הלווה שלא בשעת הלוואה? נמק! **סימן פ"ז ש"ך ס"ק ה'**

- ג. הודה הנתבע בממון שאינו יכול לכפור בו האם הוי הילד? **סימן פ"ז ש"ך ס"ק ה'**
ד. שיטת הגאונים שהבא לגבות ממשכון צריך להישבע שבועת הנוטלים, מה קשה על שיטתם מסברא ומגמ' ? וכיצד ישבו המפרשים את שיטתם? ??
4. ג. מתוך שאינו יכול להישבע משלם, והביא הנתבע עד אחר שמעיד כמותו האם העד פוטר משבועה? נמק והבא ראיה. **סימן פ"ז ש"ך ס"ק ט"ז**
5. ד. מה הדין טענו יש לי בידך חלק בחפץ פלוני, והנתבע אומר לא אלא יש לך בידי חלק בחפץ אחר? מנין למדו דין זה? **סימן פ"ז סעיף ד'**
6. **שבועה**
א. על מה נשבעים שבועה דאורייתא ועל מה נשבעים שבועה דרבנן? **סימן פ"ז סעיפים ז', ח'**
ב. הבא לפחות חמישה דינים של נפקא מינה בין שבועה דאורייתא לשבועה דרבנן? **סימן פ"ז סעיפים ט', י"א, י"ג וש"ך ס"ק כ"ג**
7. ג. במקום שחייב שבועה, האם תקיעת כף פוטרת משבועה? **סימן פ"ז סעיף ל"ד וש"ך סק"פ**
8. **עד המסייע**
א. האם עד המסייע פוטר משבועה דאורייתא, ודרבנן, ומחרס? **סימן ע"ה סעיף ב', סימן פ"ז סעיף ו' וש"ך סקי"ד**
ב. האם עד המסייע פוטר מדין "חייב שבועה ואינו יכול לישבע"? **סימן פ"ז ש"ך סקט"ז**
ג. מה הדין עד אחד מסייע ועד אחד מכחישו? **סימן פ"ז ש"ך סקט"ו**
ד. ומה דין עד המסייע ב"נשבע ונוטל"? **סימן פ"ז סעיף ו' ברמ"א, ש"ך סקי"ט**
9. **מודה במקצת, והילך**
א. האם טענה שאין בה שעבוד הגוף מחייבת שבועת מודה במקצת? (?!)
ב. האם טענה שאין לה נפק"מ ממונית בעת הטענה, אך לאור נסיבות (או: אירועים) בהמשך הזמן מתבררת כטענת פטור חלקית, נחשבת מודה מקצת? באר ופרט! **סימן פ"ז סעיף ה'**
ג. האם נתנית משכון נחשב הילך? באר ופרט! **סימן פ"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
10. **שבועת דרבנן**
א. קדם ותפס ממי שחייב לו שבועה דרבנן מה הדין? **סימן פ"ז סעיף י' וש"ך סקכ"ה**
ב. האם נשבע בנקיטת חפץ? **סימן פ"ז סעיף י"ג בשו"ע ורמ"א**
ג. האם השבועה היא "בשם"? **סימן פ"ז סמ"ע סקכ"א וש"ך סקכ"ג**
11. **חיוב שבועה**
פרט דיני עד המסייע למחוייב שבועה, בכל סוגי השבועות. ואם היה דין "מתוך" האם העד יכול לסייע. וכן עד המסייע ששלו חטף ב"נסכא דרבי אבא". והאם יש עד המסייע לאחר היפוך שבועה (יש לבאר כיצד נעשה היפוך שבועה אם יש עד לחייב שבועה). **סימן פ"ז סעיף ו' בשו"ע ורמ"א, ש"ך סקט"ז וקצה"ח סק"ט (וסימן ע"ה פת"ש סקי"ד)**
12. **סיוע למחוייב שבועה**
מה הדין בסיוע למחוייב שבועה במקרים דלהלן: עד המסייע במקום שהנתבע אינו יכול לישבע, כת"י של התובע מסייע לנתבע, עד המסייע לנשבע ונוטל, עד המסייע בנתבע חשוד, טען הנתבע טענה שנאמן בה במיגו ושבועה ויש לו עד המסייע? **סימן פ"ז סעיף ו', ש"ך סקט"ז וסקי"ט**
13. **שבועה**
א. תובע שלאחר שתבע חבירו שחייב לו, אמר לו שיש לו עליו עוד תביעות אולם אינו רוצה לתובעו כעת והמשיב טוען איני חייב לך כלום. כיצד בית הדין ינהגו? **סימן פ"ז סעיף כ"ד ברמ"א**
ב. תבע את חבירו בדבר שגם אם היה מודה לא היה חייב לשלם לו או במקרה שאין לנתבע לשלם האם משביעין אותו? **סימן פ"ז סעיף כ"ה בשו"ע ורמ"א**

סימן פ"ח

1. א. אם אדם תובע חברו "אתה חייב לי 1000 שקל", והלה מודה שחייב לו 1000 אגורות או 100 דולרים, האם מיחשב ממין הטענה? **סימן פ"ח סעיף י"א**
ב. האם יש הבדל בין תביעת מלווה או פיקדון? **סימן פ"ח סעיף י'**
2. **טענו חיטים והודה לו בשעורים**
א. טענו חיטים והודה לו בשעורים פטור, מהן הטעמים שכתבו הראשונים לדין זה. ואם

- יש נפקא מינה ביניהם להלכה. והאם התובע יכול לתפוס בעדים חייטים או שעורים? **סימן פ"ח סעיף י"ב, נפ"מ: (1) אם יש עדים, (2) אם יודע שחייב לו, (3) האם מייירי ביום ושעה פלונית**
- ב. מה הדין טענו חייטים ואמר הנתבע איני יודע אם חייטים או שעורים, מנין למדו דין זה? ומה הדין במקרה זה, שיש עדים ומעידים, איננו זוכרים אם חייטים או שעורים? **סימן פ"ח סעיף י"ז ובש"ך ס"ק ל"ה**
- ג. טענו אתה חייב לי מנה מלווה, והנתבע אמר אני חייב לך חמישים נזק. **סימן פ"ח סעיף י"ט**
3. ב. תבעו חייטים וטוען איני יודע חייטים או שעורים? **סימן פ"ח סעיף י"ז**
4. **הודאה ממין הטענה**
- א. תבעו חייטים ואמר שאינו יודע אם חייטין או שעורים, מה הדין? **סימן פ"ח סעיף י"ז וש"ך סקכ"ח**
- ב. תבעו מלוה או מלוה ופיקדון ביחד, והודה בפיקדון, וכן בשאלה ושכירות, וכן בתבעו בחוב אביו והודה לו בחוב עצמו, מה הדין? **סימן פ"ח סעיף י"ט, כ' וש"ך סקל"ט – סקמ"ב**
5. **טענה במידה במשקל ובמניין**
- פרט דיני טענה בדבר במידה ומשקל ומניין. לנוכח דין זה הסבר את ההלכות הבאות. בשולחן ערוך חושן משפט סימן עה סעיף יט: "טענו: איני יודע כמה הלוייתך אבל לפחות הלוייתך שתי כסף ופרוטה, או שטענו מנה והלוה אומר: אמת לויתי ממך ואיני יודע כמה יש לבית דין לחקור ולשאל לו: אף על פי שאינך יודע הסכום אתה יודע לכל הפחות שאתה חייב לו פרוטה, ואם הודה הרי הודה במקצת ומתוך שאינו יכול לישבע, משלם." וכן הסבר את ההלכה בשולחן ערוך חושן משפט סימן עב סעיף יב: אמר הלוה: סלע הלוייתי עליו ושתיים היה שוה [המשכונן], והמלוה אומר: איני יודע כמה היה שוה, ישבע המלוה שאינו ברשותו, ויכלול בשבועתו שאינו יודע שהיה שוה יותר מדמי החוב, ויפטר. ואם יש עדים שנאבד, או שהלוה מאמינו, נשבע היסת שאינו יודע שהיה שוה יותר מדמי החוב, ויפטר. ואם השיב: אני יודע שהיה שוה יותר מדמי החוב ואיני יודע כמה, הוה ליה מחויב שבועה ואינו יכול לישבע, ומשלם לו סלע. **סימן פ"ח סעיף כ"ג, כ"ד, סמ"ע סקמ"ד וש"ך סקמ"ה**

סימן פ"ט

1. **טוען ונטען**
- א. מה הדין בשכיר שעשה מלאכה ותובע שכרו ובעה"ב טוען פרעתני? **סימן פ"ט סעיף ב'**
- ב. מה הדין כשהשכיר קטן או חשוד על השבועה? **סימן פ"ט סעיף ב' ברמ"א**
- ג. מה הדין כשמת השכיר או בעה"ב? **סימן פ"ט סעיף ב' ברמ"א**
2. **שבועת שכיר**
- א. מה הדין בבעל הבית שאינו טרוד בפועליו? ומה הדין כשהכפירה והתביעה היו שווה פרוטה? **סימן פ"ט סעיף ב' וסמ"ע סק"ג**
- ב. האם שכיר יכול להפך שבועתו? **סימן פ"ט ש"ך סק"א** ומה הדין כשאין עדים ששכרו? **סימן פ"ט סעיף ג'**
- ג. מה הדין בבעה"ב קטן? ומה הדין בשכיר קטן או חשוד? **סימן פ"ט סעיף ב' ברמ"א**

סימן צ'

1. **נגזל**
- א. מה הדין עד אחד או שני עדים שראו את ראובן נכנס לבית שמעון ויצא וכלים תחת כנפיו ובעה"ב טוען נטלת כליו? **סימן צ' סעיף א', ג'**
- ב. מה הדין בשומר של בעל הבית שטוען כן, באשת השומר, בשכירו של בעה"ב? **סימן צ' סעיף ד'**
2. א. הפקיד שק אצל חברו ופשע השומר וטען המפקיד זהב ומרגליות היו בו והשומר טוען איני יודע? **סימן צ' סעיף י'**
3. **שבועת הנוטלים**
- א. האם ניזק יכול להישבע וליטול על כל מה שהוא טוען בלי הגבלה? הסבר דין "אריסא דבי זא". **סימן צ' סעיף א' (רק מה שאמוד)**
- ב. הפקיד אצל חברו שק צרור ופשע בו המפקיד אומר שהיה בו יהלומים והשומר אומר

איני יודע, או ברור לי שלא היו בו יהלומים או שהיו בו יהלומים אך איני יודע כמה, מה הדין? **סימן צ' סעיף י' סמ"ע סקב"ג וסקב"ד וש"ך סקי"ח**

סימן צ"א

1. חנווני על פנקסו

בחנווני על פנקסו תקנו חז"ל שהפועלים והחנווני נשבעים ונוטלים מבעה"ב. מעיקר הדין לפני תקנת חז"ל מה היה דינם של החנווני ושל הפועלים.
א. מה הדין אם הפועלים תובעים את בעה"ב והחנווני מת, ומה הדין אם החנווני תובע את בעה"ב והפועלים מתו? **סימן צ"א סעיף ב' וברמ"א**
ב. מה הדין אם הפועלים הכחישו את החנווני, ומתו הפועלים, האם יורשיהם נוטלים מבעה"ב? ומה הדין אם הפועלים הכחישו את החנווני, ומת החנווני, האם יורשיו נוטלים מבעה"ב? **סימן צ"א סעיף ב' ברמ"א**
ג. מה הדין אם החנווני היה חייב לבעה"ב ממון, ובעה"ב אמר לחנווני במעמד הפועלים שיתן להם את שכרם. האם הפועלים יכולים לתבוע את בעה"ב שישלם להם כשטוענים שהחנווני לא שילם להם? נמק. **סימן צ"א סעיף ג'** ומה הדין במקרה זה, אם יש מחלוקת בין החנווני לפועלים אם החנווני שילם להם, האם הפועלים נשבעים ונוטלים מבעה"ב? ?

2. שבועת חנווני

א. אם החנווני או הפועלים מתו מה הדין? **סימן צ"א סעיף א', ב'**
ב. מי שהוציא הוצאות על נכסי חבירו ברשות חבירו, וחבירו אינו יודע כמה הוציא מה הדין? **סימן צ"א סעיף ג' ברמ"א וש"ך סקב"ב**

סימן צ"ב

1. המחבר פוסק שמי שחשוד על השבועה ונתחייב שבועה, שכנגדו נשבע ונוטל.

א. מה קשה על הוראה זו? **סימן צ"ב סעיף ז' ברמ"א**

ב. מה הדין כששניהם חשודים? **סימן צ"ב סעיף ז'**

2. חשוד על השבועה

א. חשוד שהוא מהנשבעים ונוטלים מה דינו? יש לפרט גם שבועת "אישתבע שלא פרעתיך." **סימן צ"ב סעיף ט'**
ב. חשוד בשבועת היסת מה דינו? פרט הנימוקים לדין. ואם יש אומדנא שנעשית רמאות מה יכול בית הדין לעשות. **סימן צ"ב סעיף י"א**

סימן צ"ד

1. גלגול שבועה

- א. מי מגלגל שבועה, בית דין או התובע? **סימן צ"ד סעיף א'**
ב. האם יכול הנתבע לשלם את תביעתו העיקרית לאחר שהתובע גלגל עליו שבועה כדי להפטר מגלגול שבועה? נמק. **סימן צ"ד סעיף ג'**
ג. האם נאמר דין "מתוך שאינו יכול להישבע משלם" על שבועת גלגול? נמק. **סימן צ"ד סעיף ז', סימן ע"ה סעיף ט"ו וש"ך סימן ע"ה ס"ק נ"א**
ד. שבועת גלגול שבועה האם בי"ד משביעים שבועה זו רק אם התובע דורש, או כאשר בי"ד יודעים שיש לתובע תביעות נוספות נגד הנתבע, הם דורשים שהנתבע ישבע בגלגול שבועה גם על התביעות הנוספות? הבא ראיה לדברך. **סימן צ"ד סעיף א', ש"ך ס"ק ד'**
3. **חשוד על השבועה**
א. מה דין חשוד על השבועה שנתחייב שבועה דרבנן פרט סוגי השבועות השונות. **סימן צ"ד סעיף ט'-י"א**
ב. מה הדין אם יש אומדנות לבית הדין מי דובר אמת. ? ?
4. **גלגול שבועה**
א. באר מהו דין גלגול שבועה? פרט בתשובה על איזו שבועה מגלגלים ועל איזו שבועה לא מגלגלים? איזו שבועה מגלגלים ואיזו שבועה לא מגלגלים? **סימן צ"ד סעיף א'**
ב. מה הדין אם טען הנתבע טענת שמא ונתחייב שבועה האם מגלגלים עליו עוד שבועות, וכיצד ביאר דין זה הסמ"ע? ומה הדין אם טען התובע טענת שמא ונתחייב הנתבע שבועה? **סימן צ"ד סעיף ב'**

- ג. מי שנתחייב שבועה ע"י שכנגדו הפך את השבועה עליו האם מגלגלים עליו שבועה?
סימן צ"ד סעיף א' ברמ"א
- ד. התחייב שבועה וראה שרוצים לגלגל עליו עוד שבועה, האם יכול לשלם את התביעה הראשונה ולהיפטר מגלגול שבועה? ומה הדין אם יבקש להפוך את השבועה על שכנגדו כדי להפטר מהגלגולים? **סימן צ"ד סעיף ג', ו'**
5. **גלגול שבועה**
א. פרט דיני גלגול בטענות ספק. **סימן צ"ד סעיף ב'**
ב. האם אפשר להפוך שבועת גלגול? **סימן צ"ד סעיף ו'**
6. **גלגול שבועה**
א. כפר והתחייב שבועה ורצה לחזור ולשלם כדי שלא יגלגלו עליו שבועה האם מהני? פרט היטב. **סימן צ"ד סעיף ג'**
ב. כפר והתחייב שבועה וגלגל עליו שבועות נוספות והביא עד המסייע לשבועה הראשונה מה דינו? **סימן צ"ד רעק"א לסעיף ה'**
7. **גלגול שבועה**
א. בשבועת הנוטלים, טען הנתבע שרוצה לגלגל עליו שבועות נוספות. מה הדין? **סימן צ"ד סעיף א'**
ב. התחייב הנתבע לישבע, וגלגל עליו התובע שבועות נוספות עליהן טוען הנתבע שמא, מה דינו? **סימן צ"ד סעיף ט'**

סימן צ"ה

1. תלוש וחברו לקרקע.
א. מה דינו לשבועה? **סימן צ"ה סעיף א' ברמ"א**
ב. מה הדין באם ישנה מחלוקת בין המשכיר לשוכר על כמה חדשים השכיר לו הבית?
סימן צ"ה סעיף ג'
ג. מה הדין בכלל לגבי תלוש וחברו, האם דינו כמטלטלין או כמחובר לעניין חיובי שמירה ולעניין הודאה במקצת לעניין שבועה? **סימן צ"ה סעיף ב'**
2. **שבועה בקרקעות ושטרות**
א. האם נשבעים על שטרות כסף, צ'קים, דמי קרקע שמכר לו, דמי שכירות. **סימן צ"ה סעיף א', ש"ך סקי"ב ופת"ש סק"א**
ב. התובע טוען מסרתי לך שטר חוב לשמירה, והנתבע משיב להד"ס, מה הדין? **סימן צ"ה סעיף ד' וש"ך סקי"ז**

סימן צ"ו

1. **שבועת קטן ושבועת אשת איש**
א. האם נשבעים שבועה דאורייתא על טענת (תביעת) קטן? ומה הדין בעד אחד המעיד לקטן? **סימן צ"ו סעיף א' וברמ"א, סעיף ב' וברמ"א**
ב. מה הדין בשבועת השומרים כשהמפקיד הוא קטן? ומה הדין כשידוע או מודה השומר שפשע? **סימן צ"ו סעיף א', ש"ך סק"ב**
ג. האם משביעים אשת איש? ומה הדין באשת איש הנושאת ונותנת בתוך הבית? **סימן צ"ו סעיף ו'**
2. **מחויבי שבועה**
א. האם משביעים אישה? **סימן צ"ו סעיף ו'**
ב. תביעת קטן ויש לו עד אחד? **סימן צ"ו סעיף א'**
ג. האם משביעים אילם? **סימן צ"ו נתה"מ סק"ז**
3. **שבועה לקטן**
א. האם נשבעים על טענת קטן? **סימן צ"ו סעיף א', ב'**
ב. אלו שבועות משביעים אשת איש? **סימן צ"ו סעיף ו'**

סימן צ"ז

1. **חוב מזונות:**
א. לפי החוק, חוב מזונות אשה קודם לשאר חובות בפושט רגל. מה דעת ההלכה בדין זה?
הבא הטעמים. **סימן צ"ז סעיף כ"ד וסמ"ע ס"ק נ"ז**

- ב. הפקיד אבי האשה כסף ביד האשה לצורך קניית דירה לצדדים (נדוניא). האם יכולה האשה לגבות את מזונותיה מכסף זה למרות שהבעל טוען שיש לו חובות קודמים שהוא רוצה לפרוע מאותן מעות. נמק. **סימן צ"ז סעיף כ"ד ברמ"א**
כשמסדרים לבעל חוב : 2.
- א. מה צריכים להשאיר לו או לאשתו ובניו? **סימן צ"ז סעיפים כ"ג, כ"ה, כ"ו**
ב. האם גם בחובות שאינם הלוואה ישנו דין סידור? **סימן צ"ז סעיף כ"ט**
ג. מה הדין באם נשבע לפרוע, האם מסדרים לו? **סימן צ"ז סעיף ל'**
א. דין מסדרין לבע"ח, מי קודם לפרעון האם הבע"ח או האשה למזונותיה ומה הטעם?
סימן צ"ז סעיף כ"ד
ב. האם הבע"ח גובה מכסות אשתו ובניו בגדי חול או שבת ותכשיטים? **סימן צ"ז סעיף כ"ה, כ"ו**
ג. האם גובה מנכסים שהכניסה לו אשתו נכסי מלוג ונכסי צאן ברזל? **סימן צ"ז סעיף כ"ו**
4. **דין מסדרין**
א. מהי הכמות בו מסדרין לבע"ח ולכמה זמן ? ומה דין תפילין ספרי קודש וספר תורה שכתב? האם יהא הבדל בין ת"ח לעם הארץ? **סימן צ"ז סעיף כ"ג**
ב. מה דין דירת מגורים של אדם בהקשר לדין מסדרין? **סימן צ"ז ש"ך סק"ד ורעק"א**
5. **גביית חוב**
א. האם מותר למלווה לתפוס חפץ מבית הלווה לצורך גביית חוב? **סימן צ"ז סעיף ו'**
ב. האם אדם חייב לעבוד לצורך תשלום חוב?
ג. אם נשבע לשלם את החוב האם "מסדרין לו"? **סימן צ"ז סעיף ל'**
6. **סידור לבעל חוב**
האם מסדרים לבעל חוב במקרים הבאים פרט והסבר : עשה תנאי, חוב שאינו דרך הלוואה, משכון, נשבע לפרוע? **סימן צ"ז סעיפים י"ז, י"ח, כ"ח, כ"ט, ל'**

סימן צ"ח

1. **שטרות**
א. האם קיים חוק התיישנות בגביית שטר חוב אם המלווה לא תבע את חובו שנים רבות?
סימן צ"ח סעיף א'
ב. האם יכול המלווה לגבות חובו בשטר חוב לאחר שהתייאש מלגבות את החוב? **סימן צ"ח סעיף א', סימן קס"ג סעיף ג' ברמ"א ואחרונים שם**
ג. האם יכול הלווה לדרוש שבועה או חרם כשבא המלווה לדרוש את החוב לאחר שנים רבות? **סימן צ"ח פת"ש סק"א**
ד. באיזה מקרה יכול המלווה לגבות חובו בשטר לאחר שמחל ללווה על החוב? **סימן צ"ח פת"ש סק"א**

סימן צ"ט

1. **גביית מלווה**
א. מי שהלווה לחברו והגיע זמן הפרעון ובא המלווה לגבות חובו ואין ללווה מה לשלם, והתברר שקודם זמן הפירעון נתן כדי שווי החוב מתנה לחבר אחר, מתי יכול המלווה להוציא ממקבל המתנה ומתי לא? **סימן צ"ט קצות סק"ו**
ב. מה הדין אם מקבל המתנה סחר בכסף והרוויח רווחים, האם יכול המלווה לגבות גם מהרווחים? **סימן צ"ט סעיף ו'**
ג. מה הדין אם נתן מתנה לקטן, האם יוציא המלווה מהקטן? **סימן צ"ט סמ"ע סקט"ו**
2. **שבועה שאין לו כלום**
א. השביעו את הנתבע שאין לו כלום ונמצא בידו ממון ואמר של אחרים הוא או של עסקא, האם נאמן? **סימן צ"ט סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. נמצא ביד הנתבע חפץ ולטענתו החפץ ניתן לו למכירה או בהשאלה ויש לו עד אחד או שני עדים על כך האם ניתן להגבות את החפץ עבור חובותיו? **סימן צ"ט סעיף ג' וסמ"ע סק"א**
3. **גבית חוב**
א. טען שאין לו ממון לשלם חובו, ומצאו אצלו שטרות או עסק וטוען שאינו שלו האם נאמן? **סימן צ"ט סעיף א'**

ב. בהמשך לסעיף א' האם נאמן במיגו שהיה יכול להחזירם? **סימן צ"ט סעיף א' בשו"ע ורמ"א**

סימן ק"א

1. פירעון חוב

- א. פרט את אופני פירעון חוב הלוואה וחוב כתובה, דהיינו ממה רשאי המלווה לתבוע כדי להיפרע בראשונה. **סימן ק"א סעיף א', ב', ג' וש"ך ס"ק א'**
- ב. האם יכול המלווה לדרוש מהלווה שיפרע לו ממעות הלווה הנמצאים בפקדון ביד אחר או בהלוואה ביד אחר, כשיש ללווה לפרוע למלווה מדבר אחר ולא ממעות. **סימן ק"א סעיף ד' ברמ"א**
- ג. האם מגבים שטרות חוב? **סימן ק"א סעיף ה' וש"ך סק"ג**

סימן ק"ב

1. גביית קרקע בחובו

- א. היו ללווה כמה קרקעות בינוניות מי קובע איזה קרקע יגבה המלווה? **סימן ק"ב סעיף ב'**
- ב. היו ללווה קרקע בינונית וזיבורית ורוצה המלווה לקבל זיבורית, האם נקבל בקשתו? **סימן ק"ב סעיף ד'**
- ג. היה לו בינונית ועידית ורוצה המלווה לגבות מעידית שטח קטן, האם נקבל בקשתו? **סימן ק"ב סעיף ד'**

סימן ק"ג

1. שומא הדר

- כתוב מה הדין במקרים הבאים:
- א. אם שומא הדר ללוקח. **סימן ק"ג סעיף ט' ברמ"א**
- ב. אם המלווה סתר ובנה ולא השביח. **סימן ק"ג סעיף ט'**
- ג. אם הקרקע הוזלה או השביחה. **סימן ק"ג סעיף ט'**
- ד. שמו קרקע לאשה ונשאת, או ששמו ממנה ונשאת. ומה הדין אם האשה מתה. **סימן ק"ג סעיף י'**
2. גביית חוב
- א. בית דין ששמו קרקע לבעל חוב בנכסי לווה או במשועבדים ואח"כ השיגה ידו של לווה האם מסלקים את המלווה מהקרקע? **סימן ק"ג סעיף ט' ורמ"א**
- ב. מה הדין אם המלווה הוציא הוצאות על הקרקע ולא השביח או הוציא הוצאות והשביח או השביח ממילא? **סימן ק"ג סעיף ט'**
3. שומא הדר
- א. שמו קרקע לבעל חוב, לאחר שנמכרה והלוקח רוצה לקנותה חזרה האם זכאי לכך? **סימן ק"ג סעיף ט'**
- ב. מה הדין אם המלווה סתר או בנה ולא השביח, או השביחה הקרקע על ידי הוצאה או מאליו? **סימן ק"ג סעיף ט' בשו"ע ורמ"א**
- ג. פרט דיני שומא הדר ביורשים, ובבעל ואשה, הן ביחס לחוב והן ביחס לכתובה. **סימן ק"ג סעיף י' וש"ך סק"ח**
4. שומא הדרא
- א. מה דין מקום שנהגו לכתוב בשטר שיוכל לרדת לנכסי הלווה מבלי שומא והכרזה, האם תועיל כתיבה זו? באר ונמק! **סימן ק"ג סעיף ז'**
- ב. מי נחשב למוחזק בדין שומא הדרא? ציין דברי הפוסקים! **סימן ק"ג סמ"ע סקט"ו וקצה"ח סק"ו**

סימן ק"ד

1. א. לוח שיש עליו בע"ח הרבה, האם יש דין קדימה במיטלטלין? **סימן ק"ד סעיף ג'**
- ב. בע"ח מאוחר שקדם וגבה באלו מקרים מוציאים מידו, ומתי אין מוציאים מידו? **סימן ק"ד סעיף א'**
- ג. האם בע"ח גובה בראוי? **סימן ק"ד סעיף ט"ז ברמ"א, ש"ך ס"ק כ"א וקצות ס"ק ט"ו**

2. גביית חוב

- א. מי שיש עליו חובות ואין לו לפרוע לכולם, האם הדין יכול לכופו שיפרע לאחד מהם מטלטלים? **סימן ק"ד קצה"ח סק"ב**
- ב. סגרו בית הדין את חנותו של הלווה לצורך גביית חובו של בעל חוב, לאחר מכן בא בעל חוב מוקדם. מי יקבל ראשון מהסחורה שבחנות? **סימן ק"ד סעיף ב'**

סימן ק"ה

1. א. תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרני, למה לא מועיל הרי זכיה מדין שלוחות? **סימן ק"ה קצות ס"ק א'**
ב. מה הדין באם עשאו שליח לתפוס? **סימן ק"ה סעיף א'**
ג. אם בעל חוב אחד תופס עבור השני, האם מועיל? **סימן ק"ה סעיף ב'**
ד. מה הדין באם הלווה בעצמו מתפס חפץ עבור בעל חוב אחד, האם מהני? **סימן ק"ה סעיף ג'**
2. **תופס לבעל חוב**
א. לווה שיש לו כמה בעלי חובות ובא אדם ותפס ממיטלטלין של הלווה וזכה לאחד מבעלי חובותיו, מה הדין והטעם? **סימן ק"ה סעיף א'**
ב. מה הדין בכה"ג כשמינהו שליח או בעבדו, שכירו או שליח גוי? **סימן ק"ה סעיף א', ש"ך סק"א, נתיבות חידושים סק"ד**
ג. מה הדין במינה אם התופס שם את תפיסתו בחצר אותו בעל חוב (מלווה) בחצר המשתמרת או לא משתמרת בעומד בצידה או לא עומד בצידה? **סימן ק"ה קצות סק"ה**
3. **תופס לבעל חוב**
א. השוכר אדם לתפוס עבורו האם יכול לתפוס במקום שחב לאחרים? ומה הדין במונע ריווח לאחרים? **סימן ק"ה סעיף א'**
ב. מה דין תופס לבעל חוב שהלווה חייב גם לו וגם לאחרים והוא תופס מעבר לחוב שחייבים לו? **סימן ק"ה סעיף ב', סמ"ע סק"ג וש"ך סק"ב**
ג. התופס לבעל חוב האם חייב באחריות החפץ? **סימן ק"ה סעיף ה'**

סימן ק"ו

1. **גביית מלוה**
א. האם מלווה יכול לפרוע חובו מנכסי לווה שלא בפניו? ובאלו תנאים? **סימן ק"ו**
ב. מה דין יורשיו של לווה או מלווה לענין דין זה? **סימן ק"ו סעיף א' ברמ"א, ש"ך סק"ו**
ג. מה הדין למשכן נכסי לווה שלא בפניו? **סימן ק"ו סעיף ג'**
2. **נפרעין מנכסי לווה שלא בפניו**
א. האם שולחים להודיעו? ומי משלם שכר השליחות הוצאות שטר אדרכתא? **סימן ק"ו סעיף א'**
ב. האם גובים שלא בפניו גם מיורשיו? **סימן ק"ו סמ"ע סק"ח, ש"ך סק"ו**
ג. פרט שלוש ראיות שעל המלווה להביא כדי שיוכל לגבות מנכסי הלווה שלא בפניו? **סימן ק"ו סעיף ב'**

סימן ק"ז

1. **הלכות גביית חוב**
אין נזקקים לגבות מיתומים קטנים חוב אביהם.
א. מה הדין אם תפס מיתומים קטנים מעות שלא בפני עדים, האם גובה? ??
מה הדין אם תפס מטלטלין מיתומים קטנים שלא בפני עדים האם גובה חובו? **סימן ק"ז סעיף ה'**
מה הדין אם תפס מעות מיתומים קטנים בפני עדים ויש לו שטר? ??
מה הדין אם תפס מטלטלין מיתומים קטנים, בפני עדים ויש לו שטר? **סימן ק"ז ש"ך ס"ק ד' (?)**
2. א. מלווה שבא לגבות חובו מיורשים שחלקו, האם גובה מאחד מהם? או שצריך לגבות מכולם בשווה? **סימן ק"ז סעיף ז'**
3. **גביה מיורשים**
א. נכסי לווה המשועבדים בשיעבוד רגיל או באפותיקי ומת הלווה ומכרו היורשים נכסיו

- ויש להם מנכסי אביהם גם בני חורין, האם יוכל הבעל חוב לגבות מהלקוחות? **סימן ק"ז**
סעיף ג'
ב. לא השאירו מנכסי אביהם בני חורין כלל, האם יכולים לכוף המלווה לסלקו בקרקע שלהם או במעות שלהם או במיטלטלין שלהם או שיכול לגבות מהלקוחות? **סימן ק"ז**
סעיף ג' סמ"ע סק"ג
ג. ומה הדין כאשר הקרקע של היורשים היא עידית, והקרקע של אביהם שמכרו היא זיבורית, ומה הטעם? **סימן ק"ז סעיף ג' סמ"ע סק"ב**
גבייה מיתומים 4.
יורשים שמכרו קרקע או מטלטלים של אביהם ואין בע"ח יוכל להוציא הקרקע או נתנו מטלטלים לבע"ח מאוחר האם צריכים לשלם בעצמם לבעלי חובות? **סימן ק"ז סעיף ט', י"א**

סימן ק"ח

1. **גביית חוב מיתומים**
א. איך גובים חוב מיתומים? **סימן ק"ח סעיף י"ז**
2. **גבייה מיתומים**
א. הוציא שטר עיסקא האם גובה מן היורשים? **סימן ק"ח סעיף ד'**
ב. מה הדין כשיש נאמנות בשטר עיסקא? **סימן ק"ח סעיף ד'**
ג. אפוטרופוס שמצא שטר חוב על ראובן והביא עדים שנתן לאביהם כסף ואפוטרופוס טוען שזה היה מתנה האם זו טענה? **סימן ק"ח סעיף ד' בשו"ע ורמ"א**
3. **גביית יורשי מלווה**
א. מלווה שמת, האם יורשיו צריכים שבועה? והאם יש נפק"מ לגיל היורש? **סימן ק"ח סעיף ה'** ומה הדין במקרה ויש ליורש המלווה ע"א או עדים שהמלווה לפני מותו אמר ששטר זה לא נפרע? **סימן ק"ח ש"ך סק"א**
ב. טען אחד מהיורשים שאביו ציווה לו ששטר זה פרוע מה דינו? מה הדין שכל יורשי המלווה מתו וקיימים יורשי היורשים האם גובים את חוב סבם? **סימן ק"ח סעיף ח', י'**

סימן ק"ט

1. ב. מה הדין כשהמלווה מבקש לקבל את השדה ללא שומא והיורש מתנגד? **סימן ק"ט סעיף א'**, **סמ"ע ס"ק ה' וש"ך ס"ק א'**
ג. בית דין שמכרו נכסי יתומים בזול בזמן מגיפה או מלחמה? **סימן ק"ט סעיף ג' ברמ"א** ו**סמ"ע ס"ק ט'**

סימן ק"י

1. **שעבוד נכסים לגביית חוב וגבייה מלקוחות:**
א. אימתי יכול מלווה בשטר לגבות מלקוחות שקנו מהלווה קרקע שרכש הלווה לאחר מועד ההלוואה. הרחב בביאור הדין. **סימן ק"י א' סעיף א'**; **סימן ק"י ב' סעיף א' מחבר ורמ"א**, **סמ"ע ס"ק ג' וש"ך ס"ק א'**
ב. האם יכול הלווה לחזור בו לאחר שהשתעבד. הבא את השיטות נימוקם וראיותיהם. **סימן ק"י ב' סעיף א' ברמ"א**, **וש"ך ס"ק ב'**
ג. מה הדין כשהוסיף בשטר את הלשון "בכל חיזוקי סופר ובכל תוקף" ולא השתעבד הלווה במפורש. נמק. **סימן ק"י ב', רעק"א על ש"ך ס"ק א'**
2. **דאקנה**
א. מה יסוד דין דאקנה, האם בדאקנה נאמר אחריות טעות סופר? והאם ניתן לחזור מ"דאקנה? **סימן ק"י ב' סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. שני מלווים שמוציאים שטרות בלי דאקנה ויש וויכוח האם הנכסים נקנו לפני השטר הראשון או אחריו מה הדין? **סימן ק"י ב' סעיף ד'**

סימן ק"י

1. **גביית חוב ממשועבדים**
א. כשמלווה בא לגבות חובו ממשועבדים למי עדיפות לקבל את הקרקע, למלווה או ללוקח שישלם מעות ויסלק את המלווה? **סימן ק"י ד' סעיף ג' סמ"ע ס"ק ד' וש"ך ס"ק**

א' למלווה או ליורש שישלם מעות ויסלק את הלוקח: ??
ב. הקרקע שווה חמש מאות, והמלווה אומר אקבל את הקרקע באלף עבור חובי, והלוקח או היורש אומרים, נשלם למלווה חמש מאות כפי שהקרקע שווה למי שומעים: **סימן קי"ד סעיף ז'**

סימן קט"ו

1. ג. בעל חוב שטורף קרקע עבור חובו האם טורף גם מהשבח או רק מהקרן? **סימן קט"ו סעיף א' וש"ך ס"ק ה'**
ד. האם זה שונה בטורף ממקבל מתנה, ומדוע? **סימן קט"ו סעיף ג' וש"ך ס"ק ל'**
2. **שעיבודים**
א. כתב "דאקנה" בשטר חוב כמה הוא גובה בשבח? **סימן קט"ו סעיף א'**
ב. כתב "דאקנה" בשטר חוב ונתן הלווה את הקרקע במתנה לאחר מה גובה? **סימן קט"ו סעיף ג'**
ג. ראובן לווה משמעון בניסן ומכר שדה ללוי באייר, ובסיון ראובן לווה מיהודה, והשבח הגיע בתמוז ואין לראובן לשלם מי גובה את השבח?
שבח (הלווה מכר את שדהו והמלווה גובה מהקונה)
3. א. פרט דיני גבייה מהשבח שהשביחו הלוקחות. **סימן קט"ו סעיף א'**
ב. אם נשאר לקונה שדה קטנה מדי לאחר גביית החוב מה הפתרון? וכן להיפך אם למלווה יש שדה קטנה מדי לגבייה. **סימן קט"ו סעיף ב'**

סימן קט"ז

1. ג. הלוקח קנה את הקרקע באלף, וכשבא המלווה לטרוף הקרקע היא שווה חמש מאות, מההסכום שכותבים בטירפא? הקונה קרקע באלף, ובאותה עת הקרקע היתה שווה חמש מאות, והמלווה טרף קרקע זו לפי שומת ביי"ד בחמש מאות, כמה כותבים בטירפא? ומה הדין הלוקח קנה את השדה בחמש מאות, ובשעה שהמלווה טרף את הקרקע היא שווה אלף, כמה כותבים בטירפא? **סימן קט"ז סעיף א'**
ד. היתה הקרקע שווה חמש מאות בעת הקנייה, וגם בעת הגבייה והיה החוב אלף, ואמר המלווה אקבל את הקרקע בכל חובי, ולכן הלוקח שילם עבור הקרקע אלף, כמה כותבים בטירפא? ??
2. **אפותיקי**
א. האם ניתן לסלק את המלווה משדה אפותיקי? והאם הוא גובה אותה במקום בני חורין, פרט הדין בכל סוגי האפותיקי. **סימן קט"ז סעיף א', ג', ה', ו'**
ב. האם יכול הלווה לאסור את הנכסים בקונם (פרטי או כללי) או בהקדש על המלווה? **סימן קט"ז סעיף ז' בשו"ע ורמ"א**

סימן קי"ז

1. **אפותיקי**
א. העושה שדהו אפותיקי לבעל חוב או לאישה בכתובתה ושטפה נהר מתי גובה משאר נכסים ומתי אומר הלווה למלווה נסתחפה שדך? **סימן קי"ז סעיף א'**
ב. מה הדין אם הלווה מכר את השדה או נמצאת השדה שאינה שלו? **סימן קי"ז סעיף א' וברמ"א**
ג. עשה שורו או מטלטלים אפותיקי ומכרם, האם הבעל חוב גובה מהם? **סימן קי"ז סעיף ג'**
ד. עשה עבדו אפותיקי ומכרו או שחררו, האם הבעל חוב גובה מהם? **סימן קי"ז סעיף ה'**
2. ב. עשה שורו אפותיקי ומכרו האם בעל חוב גובה ממנו? ומה הדין בשעבד לו השור אגב מטלטלי או עשאו אפותיקי בשטר? **סימן קי"ז סעיף ג', סמ"ע סקי"ג**
ג. ומה הדין כשהלוקח היה בעת ההלוואה וידע שעשאו המלווה אפותיקי, האם יגבה המלווה מהלוקח ומה הטעם? **סימן קי"ז סעיף ג', סמ"ע סקט"ו**
3. **אפותיקי**
א. עשה שדהו אפותיקי ושטפה נהר האם גובה משאר נכסיו? ומה הדין שסיכם עם הפועל שישלם לו מהכנסה מסויימת ובטלה אותה הכנסה האם משלם משאר נכסיו? **סימן קי"ז סעיף א' וסמ"ע סק"ט**

ב. עשה מטלטלין אפותיקי ומכרם או נתנם במתנה האם בע"ח גובה מהם? וכן אם יש דין קדימה במטלטלין? **סימן קי"ז סעיף ד'**

סימן קי"ט

1. אפותיקי

- א. מי שהיו לו שדות עידית בינונית וזיבורית והיו עליו חוב נזיקין בעל חוב וכתובה ומכרן לשלושה בני אדם בבת אחת היאך נגבים חובות אלו? **סימן קי"ט סעיף ג'**
ב. מה הדין כשמכרם לשלושה בני אדם בזה אחר זה? **סימן קי"ט סעיף ד'**
ג. מה הדין כשמכר לאדם אחד בבת אחת או בזה אחר זה? **סימן קי"ט סעיף ה' וברמ"א**
2. **גביית חוב**
א. לווה שהתנה על המלווה שיגבה חובו מקרקע עידית, ומכר הלווה את העידית ושייר בינונית, האם בעל חוב טורף מהעידית שנמכרה, ומהו המקור? **סימן קי"ט סעיף ב'**

סימן ק"כ

1. פירעון חוב:

- א. אמר המלווה ללווה "זרוק לי חובי בתורת גיטין", מה הדין. פרט את המקרים השונים.
סימן ק"כ סעיף א' מחבר ורמ"א
ב. אמר הלווה למלווה "הנה מעותיך צרורים בביתי, בוא וטול מעותיך" והמלווה מסרב. אבדו המעות בפשיעת הלווה, האם חייב הלווה למלווה את המעות. האם כך הדין גם בפיקדון. **סימן ק"כ סעיף ב' מחבר ורמ"א, ש"ך ס"ק ג', ד'**
ג. פרע הלווה את מעות ההלוואה לאשת המלווה או לבניו, האם נפטר הלווה בכך. **סימן ק"כ סעיף ב' ברמ"א**
2. **פירעון חוב**
א. זרוק לי חובי וזרק אליו האם מועיל ומתי? **סימן ק"כ סעיף א'**
ב. זרוק חובי לים וזרק לים האם מועיל? **סימן ק"כ סעיף ב'**
ג. פרע לאשת המלווה האם נפטר מחובו? **סימן ק"כ סעיף ב' ברמ"א**
3. **פירעון חוב**
א. קי"ל המעות באחריות הלווה עד שיפרע לידו של מלווה או לשלוחו. מה הדין אם זרק הלווה את המעות בפני המלווה ונאבדו, מתי חייב הלווה ומתי פטור? **סימן ק"כ סעיף א' וברמ"א**
ב. מה הדין אם אמר הלווה למלווה בוא אלי הביתה וקח את המעות והמלווה לא בא והמעות נאבדו. מתי חייב הלווה ומתי פטור? **סימן ק"כ סעיף ב' וברמ"א**
ג. מה הדין אם החזיר הלווה את ההלוואה לאשתו של המלווה והמעות נאבדו? **סימן ק"כ סעיף ב' ברמ"א**
ד. מה הדין בראובן שהיה חייב לשמעון וכשהגיע זמן הפרעון אמר שמעון לראובן סחור במעות למחצית שכר ונאנסו המעות ביד הלווה, האם הלווה חייב? **סימן ק"כ סעיף ב' ברמ"א**
4. **שולח חובו ע"י שליח או זורק חובו**
א. עד מתי המעות באחריות הלווה ומה הדין בזרק הלווה המעות בפניו של המלווה ונאבדו, באלו מקרים חייב הלווה ובאלו נפטר. האם יש חילוק בין מלווה ע"פ לבין מלווה בשטר? **סימן ק"כ סעיף א' וב', פת"ש סק"א**

סימן קכ"א

1. ב. אמר לו המלווה לשלוח לו את החוב ונאבדו המעות, באלו מקרים הלווה נפטר ובאלו חייב. מנה לפחות 5 תנאים? **סימן קכ"א סעיף א'**
2. **שליח לגבות חוב**
א. האם מועיל שליח גוי להחזרת חוב או פיקדון? **סימן קכ"א סעיף א', קצה"ח סק"א ונתה"מ סק"א**
ב. בהלוואה בשטר, טען הלווה שקיבל מכתב בכתב יד המלווה למסור את הכסף לשליח ומסר לו והמלווה מכחיש, ולא ניתן לקיים את כתב היד מה הדין? **סימן קכ"א סעיף ד', ה'**
ג. הלווה מינה שליח לשלם למלווה, השליח טוען שמסר למלווה והמלווה מכחיש, מה הדין?

פרט הדין גם במקרה שהמשלח ראה בעצמו את ביצוע השליחות, בשליח אחד או בשני שליחים. **סימן קכ"א סעיף ט'**

3. גבייה בשליח

- א. סיכמו או לא סיכמו המלוה והלוה תחילה שישלח לו ממונו על יד מי שיביא לו כתב ידו, ומשמסרו לו נאנסו, ותבע ממונו מהלווה, וטוען הלוה כבר נתתיו למי שהביא לי כתב ידך בשליחותך, והלה אומר אני לא כתבתי כתב זה מעולם. מה הדין בטען הלווה שהכיר שהמכתב כתוב בכת"י המלווה בחוב בשטר או בע"פ? הודה הלווה שלא הכיר אם זהו כת"י המלווה והיו בשטר סימנים ואותיות שסיכמו ביניהם לסימן? **סימן קכ"א סעיף ד'**
- ב. מלווה בעל פה שהתנה המלווה עם הלווה שלא יפרע לו אלא בעדים, וטען הלווה ששלח לו ע"י שליח שהביא כת"י שהכיר בו שהוא של המלווה? **סימן קכ"א סעיף ה'**

סימן קכ"ב

1. א. מלווה ששלח שליח בעדים, להביא את חובו מהלווה, האם הלווה רשאי שלא ישלחנו ע"י שליח? **סימן קכ"ב סעיף א', ש"ך ס"ק ד'**
- ב. האם במקרה שמת המלווה ונתן לשליח ונאנסו בדרך, הלווה חייב? **סימן קכ"ב סעיף א'**
- ג. האם בזקן אמרינן שמא מת? **סימן קכ"ב סמ"ע ס"ק ג'**
2. **הרשאה**
- א. עשה שליח בעדים להביא מה שיש לו אצל פלוני וביטל את השליחות, אם הנתבע הביא לשליח את הדברים האם אחראי על כך? **סימן קכ"ב סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
- ב. פרט דיני הרשאת בעל בנכסי אשתו. **סימן קכ"ב סעיף ה'**
3. **מורשה**
- א. מלווה שמינה מורשה לגבות חובו ומת המלווה האם הלווה יכול לא לשלם למורשה חובו וכן אם שילם מה דין החוב? **סימן קכ"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ה**
- ב. מה הדין שהמורשה רוצה להחזיק הממון לעצמו בטענה שהמורשה הקנה לו? ובמקרה שהמורשה סיכם עם המורשה כי יקח מעותיו מהלווה בעיר פלוני ויחזירם לו בעיר אחרת וחזר בו המורשה ונסע לעיר של הלווה וקדם המורשה וקיבל את מעותיו מהלווה ותובעו שיחזיר לו מיד מעותיו מפני שנצרך להם בדחיפות הדין עם מי? **סימן קכ"ב סעיף ו'**
- ברמ"א**
4. **הרשאה**
- א. האם מחייב הלווה לשלוח את ההלוואה על ידי שליח המלווה ומדוע?
- ב. נוסח הרשאה שנכתב בה "זיל דון ואפיק אנפשך שליש ממה שיוציא מהחוב", האם מועיל? **סימן קכ"ב סעיף ה'**

סימן קכ"ג

1. **הרשאה**
- א. על מה כותבים הרשאה מן הדין ועל מה מן התקנה, פרט את השיטות השונות. **סימן קכ"ג סעיף א'**
- ב. מה דין הרשאה לגוי. **סימן קכ"ג ש"ך ס"ק ל' [וקצות החושן סימן קצ"ה ס"ק א']**
- ג. האם יש מקום לתביעה ייצוגית עפ"י דין תורה. **פסקי דין - ירושלים דיני ממונות ובירורי יוחסין יג עמוד תקיב**
2. **מורשה**
- א. האם ניתן למנותם מורשה. נשים, עבדים, עבדו כנעני, אשתו, גוי, למנותו שלא בפניו? הסבר היטב הטעם! **סימן קכ"ג סעיף י"ג, י"ד, ט"ו ברמ"א**

סימן קכ"ו

1. **מעמד שלשתן:**
- א. האם במעמד שלשתן יכולים הלווה או המלווה לחזור בהם בעסוקים באותו עניין.
- באר. **סימן קכ"ו סעיף א'**
- ב. האם יכול המלווה לחזור ולמחול על החוב לאחר הקנאת חוב במעמד שלשתן או לאחר מכירת שטר חוב. באר. **סימן קכ"ו סעיף א' וש"ך ס"ק י' ("לאחר מכירת שטר חוב" - ??)**

- ג. האם קנין של מעמד שלשתן נעשה אף בעל כורחו של הלווה או הנפקד. **סימן קכ"ו**
סעיף ז' וש"ך ס"ק כ"ח
2. **מעמד שלושתן**
א. האם מהני מעמד שלושתן בעל כורחו של הלווה? **סימן קכ"ו סעיף ז', ש"ך ס"ק כ"ח**
ב. ראובן שאמר לשמעון במעמד שלושתן מנה לי בידך תנהו ללוי ושמעון דוחה את לוי
האם יכול לחזור ולתבוע מראובן? **סימן קכ"ו סעיף ט' וש"ך ס"ק ל"ח**
ג. מה הדין אם התרשל לוי ולא תבע את שמעון עד שהעני, האם יכול לחזור ולתבוע את
ראובן? ומה הדין אם היה עני מעיקרא? **סימן קכ"ו סעיף י'**
מעמד שלושתן
3. א. האם מישוהו מהצדדין במעמד שלושתן (ראובן – בעל הכסף, שמעון – המחזיק בכסף,
ולוי – המקבל) יכול לחזור בו? האם יש קשר בין דין חזרה של אחד מהם לדין חזרה של
האחרים? והאם יש נפקא מינה בשאלה זו לדין קידושין במעמד שלושתן? **סימן קכ"ו**
סעיף א', ז', ש"ך ס"ק י', קצות ס"ה
ב. פרט דיני: במעמד שלושתן בגוי. **סימן קכ"ו סעיף כ"ב**
מעמד שלשתן
4. א. מה דין מעמד שלשתן בכתובה? מהן הסברות ומהן ההשלכות לדין זה? **סימן קכ"ו**
ש"ך ס"ק א'
ב. האם ניתן לחזור ממעמד שלשתן בעסוקים באותו עניין? **סימן קכ"ו סעיף א'**
ג. האם שייך מעמד שלשתן בגוי? פרט המקרים השונים בזה. **סימן קכ"ו סעיף כ"ב**
מעמד שלושתן
5. א. אם הלווה או הנפקד לא התרצה לתת את החפץ לצד שלישי האם חייב לעשות זאת?
ואם הצד המקבל רוצה לחזור בו האם יכול? **סימן קכ"ו סעיף ז' סמ"ע סקט"ז וש"ך**
סקכ"ח
ב. האם הלווה או הנפקד במעמד שלושתן נאמן לומר לאחר מכן טעיתי בחשבוני ואיני
חייב ולכן לא אתן לצד שלישי? **סימן קכ"ו סעיף י"ג**
מעמד שלשתן
6. האם אפשר לבצע מעמד שלשתן במקרים דלהלן: א. התנגדות של הנפקד או הלווה. ב. על
ידי שליח. ג. על ידי כתב. ד. בגוי? **סימן קכ"ו סעיף ז', כ', כ"א, כ"ב**

סימן קכ"ח

1. א. היה המלווה דוחק את הלווה לפרוע חובו ועמד אחד ופרע חובו של הלווה, האם הלווה
חייב לשלם לו? **סימן קכ"ח סעיף א'**
ב. ומה הדין אם המלווה הוא גוי? **סימן קכ"ח סעיף א' ברמ"א, ש"ך ס"ק ו'**
ג. אם נתן הלווה משכון למלווה על החוב, מה הדין? **סימן קכ"ח סעיף א' ורמ"א, סמ"ע**
ס"ק ג', ש"ך ס"ק א', ה'
2. א. הפורע חובו של חברו פטור, כתוב את הטעמים שכתבו הראשונים מדוע הלווה פטור
לשלם לפורע. **סימן קכ"ח סעיף א'**
ג. מה הדין אם היה למלווה משכון, וחבירו פרע את החוב, האם הלווה חייב לשלם לפורע?
סימן קכ"ח ש"ך ס"ק א' ומה הדין אם הפורע נטל את המשכון מהמלווה, האם הלווה
חייב לשלם לפורע חובו? **סימן קכ"ח סעיף א'**
ד. מה הדין אם ביד הפורע היה חפץ של הלווה ופרע חובו, האם הלווה חייב לשלם לפורע?
נמק. **סימן קכ"ח סעיף א' ברמ"א**
ה. מה הדין פורע חובו של חברו לגוי? **סימן קכ"ח סעיף א' ברמ"א, ש"ך ס"ק ו'**

סימן קכ"ט

1. א. מהו יסוד החיוב של ערב? גמ' ב"ב דף קע"ג ע"ב
ב. אימתי די באמירה, ואימתי צריך קניין? **סימן קכ"ט סעיפים א'-ד'**
ד. האם יכול להתחייב להיות ערב ליום אחד? **סימן קכ"ט סעיף א' ברמ"א וסמ"ע ס"ק**
ה'
2. א. ראובן שאל חפץ משמעון ואמר לו אם לא אחזירנו לך תוך 30 יום אתן לך 1000 שקל,
והעמיד לו את לוי ערב לכך, האם הערב חייב? **סימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א, סמ"ע ס"ק**
כ"ה, ש"ך ס"ק כ'

- ב. מכר הלווה קרקע והמלווה חתם עצמו על החוזה כעד, האם הערב חייב לשלם? **סימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א**
3. א. בהתחייבות ערבות יש מחלוקת אם יש בה חסרון אסמכתא. המחלוקת נובעת מפירושים שונים שפירשו הראשונים בגמ', הבא את הגמ' וכיצד פירשו בגמ'. ממחלוקת זו נוצרו הבדלים להלכה, כתוב ארבע הבדלים להלכה הנובעות ממחלוקת זו. ??
ב. מה הדין אדם התחייב ממון והתחייבות זו היא אסמכתא, והמתחייב העמיד ערב. האם ההתחייבות של הערב חלה. נמק. **סימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א**
ג. אדם מכר קרקע והעמיד ערב על האחריות, האם הערבות חלה. נמק. **(דומה לזה) בסימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א**
ד. מה הדין אדם התחייב לתת מתנה, והעמיד ערב בלי קנין, האם הערבות חלה. **סימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א**
4. ב. משקיע שאמר לחבירו סחור בכסף זה עבורי ואני אשלם לך מחצית מהרווחים והעמיד ערב על כך או בעל הבית שהעמיד ערב על שכר הפועלים, האם הערב חייב לשלם? **סימן קכ"ט סמ"ע סק"ג וש"ך סק"ב**
ג. שוכר שהביא ערב בשעת השכרת הנכס או העמיד ערב לעכו"ם בעד הריבית, האם הערב חייב לשלם? **סימן קכ"ט נתיבות חידושים סק"ה**
ד. מה הדין במי שהבטיח מתנה לחבירו והעמיד לו ערב על כך? **סימן קכ"ט סעיף ה' ברמ"א**
5. **ערב**
א. האם ערב צריך קנין? **סימן קכ"ט סעיף א', ב'**
ב. אם אמר "כל מי שילוה לפלוני אני ערב עבורו" האם נעשה קבלן? האם ניתן להוכיח דין זה משאול המלך? **סימן קכ"ט ש"ך סק"ו, קצות סק"א**
ג. אם הלווה מכחיש את ההלוואה ואומר "לא לויתי מעולם", האם הערב חייב לשלם? **סימן קכ"ט סעיף ח' ברמ"א**
6. **ערב**
א. האם ערב צריך קניין? ומה דין אמר למלווה אני ערב על הלווה, ועקב כך המלווה הלווה לו האם חייב בערבות על כך? **סימן קכ"ט סעיף א'**
ב. כיצד מוגדר דין ערב על עיסקא לעניין קניין? **סימן קכ"ט קצה"ח סק"ב**
7. **ערב**
ב. מי שנדר שיתן שכר לחבירו שיערב בעדו, וקיבל או לא קיבל קנין האם חייב בשכרו? **סימן קכ"ט סעיף כ"ב ברמ"א**
8. **ערבות**
א. חתם ערבות עבור הלווה, והגיע זמן הפירעון והלווה אינו נמצא או שהלווה אלם ולא ציית דינא האם גובים מהערב? ומה הדין שמבקש הערב תנו לי זמן? **סימן קכ"ט סעיף י' בשו"ע ורמ"א**
ב. מת הלווה האם גובים החוב מהמלווה וכן שטען הלווה פרעתי החוב לערב והמלווה טוען לא קיבלתי הדין עם מי? **סימן קכ"ט סעיף י"ב בשו"ע ורמ"א**
9. ב. פרט מתי ניתן לגבות מהערב, בלא שפונים ללווה קודם לכן. **סימן קכ"ט סעיף י"ד, ט"ו**

סימן ק"ל

1. ב. האם גובים מערב, כשהלווה מת והשאיר יתומים קטנים? נמק! ??
ומה הדין אם קדם הערב ושילם, האם גובה מיתומים גדולים? והאם גובה מיתומים קטנים לאחר שיגדילו? **סימן ק"ל סעיף ו' וברמ"א, סמ"ע ס"ק י"ז ו-י"ח, ש"ך ס"ק ט"ו ו-ט"ז**
2. א. שילם הערב לפני שהמלווה תבע את הלווה, האם הלווה חייב לשלם? כתוב את הדינים בערבים השונים, וגם בערב שעמד מעצמו ואמר למלווה שילוה ללווה. **סימן ק"ל סעיפים א', ב'** כיצד הערב יכול להבטיח שהלווה יהיה חייב לו, ולא יהיה לו דרך לפטור עצמו מלשלם לערב את אשר שילם עבורו. **סימן ק"ל סעיף ג', סמ"ע ס"ק י"ד**
3. **ערב**
א. מת הלווה וקדם הערב ופרע החוב קודם שיודיע ליורשים – האם גובה מהיורשים? **סימן ק"ל סעיף ו' וש"ך ס"ק ט"ז**
ב. מה הדין כשהמלווה היה עכו"ם? **סימן ק"ל סעיף ז'**

סימן קל"א

1. ג. האם ערב יכול לחזור לאחר הבטחתו להיות ערב? **סימן קל"א סעיף א'**
2. **הפסקת ערבות**
א. הגיע זמן פירעון ומבקש הערב מהלווה תפטרני מהערבות האם מתקבלת בקשתו? כמו אם רוצים להרחיב הזמן האם צריך קנין מחדש? **סימן קל"א סעיף ד' וסמ"ע סק"ה**
ב. לוה שנתן מעות לערב והגוי המלוה לא תבעם מה דין המעות? פרט את האפשרויות השונות. **סימן קל"א סעיף ד' ברמ"א**
3. **ערב**
א. במקרה שהגיע זמן הפירעון או שהיה ללוה כסף לשלם ודרש הערב מהמלווה שיגבה מהלווה את החוב, והמלווה לא הסכים ודחה את זמן הפירעון, האם הערב יכול לדרוש להיפטר מהערבות? פרט בסוגי הערבות השונים וכן מה הדין בערב ב"שטר תנאים." **סימן קל"א סעיף ד' וסמ"ע סק"ה**

סימן קל"ג

1. **חזקת מיטלטלין:**
א. קיי"ל שכל שתחת יד האדם הרי הוא בחזקתו. מהו מקור דין זה, והאם דין זה שייך אף כשמביא המערער עדים שחפץ זה שלו וטוען שהפקידו אצל המוחזק, והאם אף בקטן המחזיק קיימת חזקה זו. **סימן קל"ג סעיף א', קצות ס"ק א' ונתיבות ס"ק א'**
2. **חזקת מיטלטלין**
א. המחזיק בחפץ של חבירו בפיקדון וחברו התרה בו שלא יחזיר אלא בעדים האם נאמן לומר לאחר מכן "החזרתי" או "לקוח הוא בידיו"? **סימן קל"ג סעיף ב'**
ב. ראובן מחזיק כלים שעשויים להשאיל ולהשכיר שהיו שייכים לשמעון וטוען שידוע לו שהיו של שמעון בעבר והוא קנה אותם מלוי, ושמעון טוען שהכלים נגנבו ממנו, מי נאמן?
סימן קל"ג סעיף ז'
ג. בשני הסעיפים הקודמים מדוע אין מיגו? ??

סימן קל"ד

1. **חזקת מטלטלין**
א. ראובן אומר לשמעון מה טליתי עושה אצלך, אומר שמעון האומן מכרו לי שאמר שאתה מכרתו לו האם נאמן? **סימן קל"ד סעיף ד'**
ב. מה הדין אם הלוקח יודע שהטלית היתה ראובן? **סימן קל"ד סעיף ד' וסמ"ע סק"י"ב**
ג. האם יכול הלוקח להיות עד? והאם מחייב שבועה? **סימן קל"ד סעיף ד' וש"ך סק"ד**
2. **חזקת מטלטלין (לצורך השאלה: הראשון-בעל החפץ, השני- אומן השלישי- אדם נוסף)**
א. מתי האומן נאמן על חפץ שתחת ידיו או שנמסר לו בעדים, שהוא שלו ומדוע? **סימן קל"ד סעיף ה'**
ב. האם אדם שלישי נאמן לטעון, כנגד בעל החפץ הראשון, שהאומן מכר לו את החפץ לאחר שהאומן קנה אותו מהבעלים? **סימן קל"ד סעיף ד'**

סימן קל"ה

1. ב. האם במיטלטלין בבעלי חיים או בעבד מהני חזקת ג"ש. באר תשובתך. **סימן קל"ה סעיפים א', ב', ש"ך ס"ק ג'**

סימן קל"ו

1. **חזקת מיטלטלין**
א. מי שהתחלפו כליו בבית האומן או האבל או בבית המשתה האם מותר לו להשתמש בהם? **סימן קל"ו סעיפים א', ב'**
ב. מה הדין התחלפו כליו במכבסה ראובן בספק אם זה שלו ושמעון טוען שזה שלו? **סימן קל"ו סעיף ב' ברמ"א, קצות ס"ק א'**
2. **לקח בגד מבית הכנסת וכובס שמסר בגד שאינו שלו**
א. מה דין אדם ששכח בגד בבית הכנסת, ולקח בגד שמסופק אם הוא שלו, ובא אדם אחר ונתן סימן מובהק? ומה הדין אם ברור לזה שלקח שהבגד הזה שלו והשני נתן סימן

מובהק: **סימן קל"ו סעיף ב' ברמ"א וקצה"ח סק"א**
ב. מה דין כובס שמסר בגד לאדם אחר ועבר הרבה זמן ואין לו תובעים, האם ניתן להותיר בגד זה אצלו? **סימן קל"ו סעיף ב' ברמ"א וקצה"ח סק"ב**

סימן קל"ט

- ג. שנים שמוחזקים בכלי או בבהמה וכל אחד אומר כולה שלי? ומה הדין בדבר שאינם מוחזקים זו? **סימן קל"ח סעיף א', סימן קל"ט סעיף א' וברמ"א**
ד. מה הדין בדבר שהפוסקים חלוקים בו ולא תפס חד מינייהו? **סימן קל"ט סעיף ד' ברמ"א**
- כל דאלים גבר
א. בדין כל אלים דגבר ביקש אחד שבית הדין יתפסו עד שיביא ראיה האם שומעין לו? **סימן קל"ט סעיף ג'**
ב. האם אמרינן דין כל דאלים גבר בספיקא דדינא, כשבא שלישי ותפס, בזמן הזה? **סימן קל"ט סעיף ד' ברמ"א**

סימן ק"מ

- חזקת קרקעות:
מי שהחזיק ג"ש, האם צריך להישבע כנגד המערער. פרט. **סימן ק"מ סעיפים א', ב', סמ"ע ס"ק ג' וש"ך ס"ק ה'**
- חזקת קרקעות
א. החזיק שלוש שנים בקרקע ומערערים עליו הבעלים הקודמים או יורשיהם האם עליו להישבע על טענתו? **סימן ק"מ סעיפים א', ב' וסמ"ע סק"ג**
ג. האם יש חזקה במקומות של בית כנסת, והאם ניתן לטעון חזקה על שותפות במקום בבית כנסת. **סימן ק"מ סעיף ח' ברמ"א**
- חזקת קרקעות
א. הבא לפחות ג' מקרים בהם שוכרים הגם ששלמו כבר שכר דירה למחזיק נאמנים בעדותם לעניין חזקת ג"ש? **סימן ק"מ סעיפים ט', י', י"א**
ב. באופן שהמערער גר בחדר הפנימי ובחיצון דר המחזיק במשך ג"ש האם מהני חזקתו כשלא מיחה הפנימי? **סימן ק"מ סעיף י"ג ברמ"א**

סימן קמ"א

- חזקת קרקעות
א. קי"ל חזקת קרקעות שלוש שנים. כתוב שלושה מקרים שחזקת קרקעות הוה חזקה גם בפחות משלוש שנים? **סימן קמ"א סעיף א'**

סימן קמ"ד

- ג. כתוב את דעות הראשונים האם שני שותפים בקרקע שניהם שותפים בכל הקרקע או כל אחד בחצי? מה הנפ"מ? כיצד נפסק בשו"ע? **סימן קמ"ד סעיף א' (??)**

סימן קמ"ו

- במטלטלין קיימא לן דמה שתחת ידו זהו שלו.
א. האם גם בחזקת קרקעות אומרים כן לאחר 3 שנים? **סימן קמ"ו סעיף ט'**
- א. מה הדין אם יש למחזיק בקרקע חזקת ג' שנים, ויש למערער עדים שהשדה היתה שלו, וטוען המחזיק מפלוני קניתי את השדה ואני ראיתי שזה שמכרה לי דר יום אחד בקרקע, האם נאמן במיגו שיכול לטעון ממך קניתי את הקרקע? **סימן קמ"ו סעיף י"ד ש"ך ס"ק י"א**
ב. טען המחזיק שגר בקרקע ג' שנים אני ראיתי שזה שמכרה לי דר יום אחד בקרקע, אם טוענים לו ב"ד שזה שמכרה לו קנה את הקרקע מהמערער? ??
ג. מה הדין אם אין למחזיק בקרקע חזקת ג' שנים, ואומר ידוע לי שהקרקע היתה שלך אלא אני קניתי את הקרקע מפלוני שאמר לי שקנה את הקרקע ממך, ומביא עדים שזה שמכרה לו יושב יום אחד בקרקע, ואין למערער עדים שהשדה היתה שלו? נמק! ??

- ומה הדין במקרה זה כשאין למחזיק עדים שזה שמכרה לו דר חד יומא אבל הוא טוען שראה את זסה שמכרה לו יום אחד בקרקע, ולמערער אין עדים שהשדה היתה שלו? נמק!
סימן קמ"ו סעיף י"ד ש"ך ס"ק י"ג
ד. אם המחזיק לא ישב בקרקע ג' שנים, וטוען מפלוני קניתי את הקרקע, ואני ראיתי שפלוני קנה את השדה ממך, ולמערער אין עדים שהשדה היתה שלו? נמק! **סימן קמ"ו סעיף י"ד ש"ך ס"ק י"ג**
3. א. מחאה בפני עד אחד, והיושב בקרקע מודה שהמערער מחה בו בפני עד אחד, האם הוי חזקה. **סימן קמ"ו סעיף ב' וש"ך ס"ק ב'**
ב. ומה הדין אם המערער טוען מחיתי בך בפני שנים, והמחזיק בקרקע טוען קניתי ממך הקרקע ולא מחיתי בי, ועד אחד מעיד שמחה בו בפני שני עדים. **סימן קמ"ו סעיף ב'**
ג. ומה הדין כשהמערער תובע את השדה ואת הפירות שהמחזיק אכל בשדה, ועד אחד מעיד שמחה בו בפני שני עדים. ??
ד. מה הדין אם המערער מחה במחזיק בקרקע בינו לבינו (ללא עדים כלל), והמחזיק בקרקע מודה שהמערער מחה בו, אם הוי חזקה. **סימן קמ"ו סעיף ב'**
4. **חזקת קרקעות**
א. מחזיק בשדה שנים רבות ובא המערער וטען שהיא שלו, והודה המחזיק שהיתה שלו אבל אמר פלוני מכר לי אותה והוא קנאה ממך, מה דין השדה ומה דין המעות שקנה בהן את השדה, והאם נאמן לפרש דבריו? **סימן קמ"ו סעיף י"ג**
ב. אם המחזיק טוען שפלוני שלטענתו מכר לו, דר בשדה יום אחד, או שאמר למערער "בפני פלוני קנה ממך", מה הדין? **סימן קמ"ו סעיף י"ד**
5. ב. החזיק שלוש שנים וערערו עליו ואמר שיש בידו שטר מכר, ואבד השטר מה הדין? **סימן קמ"ו סעיף כ"ה**
6. **חזקת קרקעות**
א. הבא מחמת ירושה אלו ראיות הוא צריך להביא? האם דין בעל חוב כדין יורש? **סימן קמ"ו סעיף י' בשו"ע ורמ"א**
ב. אדם החזיק בקרקע ובא אחר וערער עליו שהקרקע שלו, והוא הודה בכך אבל אמר שקנה מאדם שלישי שקנה מהמערער, האם נאמן על כך? **סימן קמ"ו סעיף י"ג**

סימן קמ"ז

1. **חזקת קרקעות**
א. ראובן שהיה עד מעדי השטר או שהיה עד לבדו, האם יכול לערער על שדה זו? **סימן קמ"ז סעיף א' וברמ"א**
ב. אפוטרופוס או בית דין שמכרו קרקע של יתומים, האם רשאים לערער על שדה זו או לטעון על זכות בשדה מחמת חוב? **סימן קמ"ז סעיף ב' ברמ"א**
ג. דיין החתום על קיום השטר או שדן במכירה, האם יכול לערער על השדה? **סימן קמ"ז סעיף ד' וברמ"א**

סימן קמ"ח

1. **חזקת קרקע**
א. מה הדין כשיש למערער דריסת רגל כדין בחלקה של הקרקע המוחזקת ע"י המחזיק או בכולה, וטוען המחזיק בעלות מכח החזקה? באר ונמק! **סימן קמ"ח סעיף ב'**
ב. האם במקרה הנזכר בסעיף א יהיה שוני בין טענות המחזיק, ואם כן מהו השוני? **סימן קמ"ח סעיף ב' וש"ך סק"ג**

סימן קמ"ט

1. ב. האם גם בשאר תחומים אמרינן שאם החזיק באיזו מצווה אין רשאים להעביר אותה ממנו? **סימן קמ"ט סעיף ל"א ברמ"א**
2. ג. האם שייך בחזקת מצוות או בתפקידי שררה, זכות ירושה לבניו? **סימן קמ"ט סעיף ל"א ברמ"א**
3. ב. כתוב עשרה מקרים שחזקת קרקע גם לאחר שלוש שנים אינה חזקה? **סימן קמ"ט סעיפים א', ג', ה', ח', ט', כ"ה, כ"ח**

4. **חזקה בנכסי קטן**
החזיק בנכסי קטן האם נאמן שיש לו חוב על הקטן, פרט. **סימן קמ"ט סעיף כ"א**
5. **חזקה בנכסי קהל ובמצוות**
א. מה דין המחזיק בנכסי קהל? **סימן קמ"ט סעיף ל"א ברמ"א**
ב. מה יהא הדין במקרה ולאדם ישנה חזקה במצווה מסוימת ואדם בא לשנות מחזקה זו?
סימן קמ"ט סעיף ל"א ברמ"א

סימן ק"נ

1. **חזקת קרקעות**
א. מי שירד לשדה חבירו בתורת משכונא האם מהני חזקה בתום ימי המשכון? **סימן ק"נ סעיף א', ג'**
ב. ראובן שירד לשדה חבירו בתורת משכונא והיה לראובן אצל שמעון עוד תביעה אחרת בע"פ האם יכול לעכב את השדה עבור תביעה נוספת זו? הבא ראיה. **סימן קמ"ט סעיפים כ"א, כ"ב וסימן ק"נ סעיף ד'**
2. **חזקת קרקעות**
האם ניתן להוכיח מחזקת מטלטלין לחזקת קרקעות מי נחשב מוחזק? הסבר היטב! **סימן ק"נ סעיף ד' בש"ך סק"ג (?)**

סימן קנ"ג

1. ב. האם יש חזקה להיזק ראיה, והאם צריך חזקת ג' שנים וטענה? **סימן קנ"ד סעיפים ז', ח'; סימן קנ"ה סעיף ל"ה ברמ"א ובט"ז, ובסימן קנ"ג בסמ"ע ס"ק ל"ב**
2. **נזקי שכנים**
ראובן שהוציא זיז טפח או פחות מטפח ולא מיחה בו השכן האם יש לו חזקה? פרט היטב.
סימן קנ"ג סעיפים א', ב', ג'

סימן קנ"ד

1. **חזקה להיזק ראיה**
א. האם יש חזקה להיזק ראיה. פרט. ומה הדין באשר לחזקה בהיזק ראיה בין גג לחצר.
סימן קנ"ד סעיפים ז', ח' וקצות ס"ק ב'
ב. האם ביחס לחזקה זו יש הבדל בין היזק ראיה קטן או גדול. **סימן קנ"ד סעיף ד'**
2. א. ראובן שהיה בית מפסיק בינו ובין שמעון והיו רואים מאותו בית את חצר שמעון ונפל הבית, וע"י כך הוא רואה מבית הראשון, מה הדין? והאם יש חילוק אם הבית האמצעי הוא שלו או של אדם אחר? **סימן קנ"ד סעיף ט"ז ברמ"א**
3. ד. הזק ראיה מה דינו אם יש לו חזקה? כתוב הדין בחצר השותפות ומה הדין בחזקת חלון? **סימן קנ"ד סעיפים ז', ח'**
4. **נזקי שכנים**
א. האם מותר לפתוח חלון מול חלון או דלת מול דלת של חבירו כשחבירו מוחל ומסכים?
סימן קנ"ד סעיף ג' וסמ"ע ס"ק י'
ב. מה הדין כשיש רה"ר באמצע? **סימן קנ"ד סעיף ג' ברמ"א בהגה שלישית**
ג. מה הדין כשפותח חלון בכותל למעלה בגובה? האם זה שונה כשכותל נמצא בחצר?
סימן קנ"ד סעיף ג' ש"ך ס"ק ז' (?)
5. **היזק ראייה**
א. האם יש דין היזק ראייה עתידי שרוצה לפתוח חלון ואינו מזיקו כעת והשכן מתנגד בטענה שאולי יבנה בעתיד? **סימן קנ"ד סעיף ט"ז**
ב. האם יש דין היזק ראייה לשכן שרוצה לשים מצלמה בפתח הבניין לצורכי שמירה והשכנים מתנגדים? **לעיל סעיף א'**
6. **נזקי שכנים**
א. ראובן יש לו בית אצל עכו"ם ופתח חלון על גגו של עכו"ם ומכר העכו"ם את ביתו לשמעון, האם יכול שמעון להגביה ביתו ולסתום חלונו של ראובן? **סימן קנ"ד סעיף י"ח**
ב. ראובן יש לו בית מול חצר עכו"ם ופתח חלונו לחצר העכו"ם, ומכר העכו"ם את חצרו לשמעון, האם רשאי שמעון לבקש מראובן שיסתום חלונו? **סימן קנ"ד סעיף י"ט**

7. **פתיחת חלון**
א. האם ניתן לפתוח חלון לרשות חבירו או לרשות הרבים למקום שאין כעת היזק ראייה?
והאם יש חזקה לפתיחה כזו? **סימן קנ"ד סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**
ב. פתח חלון לחצר הגוי וכעת קנה ישראל מהגוי ורוצה לבנות שם האם רשאי? **סימן קנ"ד סעיף י"ח בשו"ע ורמ"א**
שכנים
8. ראובן הדר בקומת גג ברצונו להוציא רשיון ולבנות קומה נוספת מעל הגג, שכינו הגר מתחתיו טוען טענות כנגדו כדלהלן:
א. ראובן רוצה לעשות יחידת דיור להשכרה? **סימן קנ"ד סעיף ב'**
ב. שמעון טוען שזה שטח משותף תשלם תשלום איזון?
ג. ראובן רוצה לעשות פתח חדש לחדר המדרגות? **סימן קנ"ד סעיף א'**
שכנים
9. א. האם מותר לחפור בור בסמוך לחצר חבירו כשאין שם כעת בור, ואם חפר והשני בונה כותל מה דינו? **סימן קנ"ד סעיף ט"ז [וסימן קנ"ה סעיף י']**
ב. אם לאדם יש חדר לצורך אוצר יין האם השכן יכול לבנות כותל בצמוד אליו ומדוע?
סימן קנ"ד סעיף כ"ה ברמ"א
10. **ריבוי דיורים**
א. אחד מדיירי החצר שרצה להוסיף דיורים, במקרה שלא משנה את מבנה הדירה או שמחלק לגובה או לרוחב? הסבר היטב שיטות הראשונים. **סימן קנ"ד סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. משכיר שהשכיר ליחיד ולאחר מכן השוכר צירף עמו נוספים. וכן בית של שותפים ואחד השותפים הרשה לרבים להשתמש בחלקו או שמכר חלקו לרבים, האם יכולים לעכבו?
סימן קנ"ד סעיף ב' בשו"ע ורמ"א

סימן קנ"ה

1. **הרחקת נזיקין:**
א. הרחיק כשיעור הנצרך עפ"י דין ובכל זאת נגרם ההיזק לחברו. האם חייב לשלם? **סי' קנ"ה סעיף א'**
ב. מה הדין אם סמך מאלו שהיה לו להרחיק וגרם נזק לחבירו. **סימן קנ"ה סעיף ל"ג**
נזקי מים:
2. מים שנשפכים מהעליון לתחתון בשל פיצוץ צינור, מי ניקיון או מי גשמים, האם חייב העליון לסלק הנזק והאם חייב בנזקי תחתון? פרט. **סימן קנ"ה סעיף ד' וסמ"ע ס"ק י"ד וס"ק ט"ו, באה"ט ס"ק י"ג, ב"ח סימן קנ"ה אות ז', נתיבות ביאורים סימן קס"ד ס"ק ב'**
3. א. האם חזקת תשמיש שגורמת נזק לחבירו צריך 3 שנים וטענה, או שדי בדיעה ושתיקה? **סימן קנ"ה סעיף ל"ה**
ב. כיצד מכריע הרמ"א בזה? **סימן קנ"ה סעיף ל"ה ברמ"א ובט"ז, ובסימן קנ"ג בסמ"ע ס"ק ל"ב**
4. א. בכל הרחקות נזיקין שמובאים במשנה, אם סמך והזיק, האם חייב לשלם מדין ממונו המזיק? **סימן קנ"ה סעיף ל"ג**
ב. מה הדין בשרשי האילן שהזיקו בור חבירו שנטע בהיתר? האם חייב לשלם? **סימן קנ"ה סעיף ל"ב**
5. ב. היו מימי העלייה יורדים על התחתון ומזיקין אותו, מה הדין? ומאי שנא מסעיף א' ?
סימן קנ"ה סעיף ד' וסמ"ע ס"ק ט"ו, באר היטב בשם הש"ך, ב"ח סימן קנ"ה אות ז', נתיבות סימן קס"ד ס"ק ב'
6. ג. קוטרא ובית הכסא אין להם חזקה, באר מדוע אין להם חזקה? והאם יש מקרים שמועיל להם חזקה? **סימן קנ"ה סעיפים ל"ו, מ"ב**
7. ב. מה פסקו השו"ע והרמ"א ומה דעת האחרונים להלכה בדעת הרמ"א? **סימן קנ"ה סעיף ל"ה ברמ"א ובט"ז, ובסימן קנ"ג בסמ"ע ס"ק ל"ב**
8. הרחקת נזיקין סוגיית חרדל, יש בסוגיא זו ה' שיטות שיטת רש"י, שיטת ר"ת, שיטת הרא"ש, שיטת הרמב"ן ור' יונה, ושיטת הר"י מיגאש, כתוב את השיטות הראשונים וכיצד למדו פשט בסוגיא, מה הנפקא מינה ביניהם להלכה, ומה פסקו השו"ע והרמ"א.
סימן קנ"ה קצות ס"ק י"א

9. ג. תיקון גג בבניין משותף כגון תיקון זיפות הגג מי חייב לשלם, כיצד נפסק בשו"ע ומה המנהג היום? **סימן קנ"ה סעיף ד'**
10. **הרחקת נזיקין**
א. באלו מקרים של הרחקה אם הרחיק וחברו שתק יכול להימנע מהרחקה, התייחס לכל סוגי ההרחקה. **סימן קנ"ה סעיף ל"ה, ל"ו**
ב. מה הדין במחזיק בשימוש בשדה חברו לבית הכיסא וכדומה ושתק? **סימן קנ"ה סעיף ל"ח ברמ"א**
ג. אם ביתו משמש מעבר לפורצים לבית חברו האם חייב לאטום את המעבר? **סימן קנ"ה סעיף מ"ד ברמ"א**
11. **הרחקת נזיקין**
א. מי נחשב מוחזק בהרחקת נזיקין ? באר ופרט! **סימן קנ"ה סעיף מ"ג, מ"ד וסמ"ע סקצ"ג**
ב. מה הדין בספיקות בהרחקת נזיקין ? הבא דעות הפוסקים ובאר הנידון בהרחבה. **סימן קנ"ה סעיף ז' ברמ"א וסעיף כ' ברמ"א**
12. **שכנים**
א. באלו הרחקות שכנים אם הזיק חייב לשלם? **סימן קנ"ה סעיף א' וסעיף ל"ג**
ב. האם צריך להרחיק נזקי עשן? **סימן קנ"ה סעיף ל"ו**

סימן קנ"ו

1. **יורד לאומנותו של חברו**
א. האם רשאי אדם לפתוח בתוך בנין מגורים חנות או מרפאה, בית ספר לבנות או תלמוד תורה. **סימן קנ"ו סעיף א'**
ב. האם מותר לפתוח מרכול ליד מרכול קיים של חברו? **סימן קנ"ו סעיף ה'**
ג. ומה הדין בזה בסוחרים שמגיעים רק ליום השוק? **סימן קנ"ו סעיף ו'**
2. ב. שכנים שרוצים לעשות במקלט בית כנסת ושכן אחד מתנגד, הדין עם מי? **סימן קנ"ו סעיף ג'**
3. **יורד לאומנותו של חברו**
א. היה במבוי אומן האם יכול לעכב חברו לפתוח אותה אומנות? ומה הדין במבוי שיש לו כניסה אחת והאומן החדש רוצה לפתוח בכניסת המבוי? **סימן קנ"ו סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם יכולים סוחרים בני העיר למחות בסוחרים מבחוץ? פרט צדדים לאיסור ולהיתר. **סימן קנ"ו סעיף ז' בשו"ע ורמ"א**

סימן קנ"ז

1. **חלוקת חצר**
א. בחצר שאין בה דין חלוקה והסכימו ביניהם לבנות כותל, מתי ההסכמה מחייבת ואי אפשר לחזור ממנה? ובמקום שנהגו במחיצה דקה והסכימו לבנות קיר וקנו על כך האם זה מחייב? **סימן קנ"ז סעיף ב' בשו"ע וסעיף ד' ברמ"א**
ב. אם נפל הכותל לאחר זמן והאבנים נמצאות בחצי של אחד מהם האם המחזיק נאמן לטעון שמכר לו חברו או שנתן לו במתנה? **סימן קנ"ז סעיף ה'**
ג. לאחר שנפל כותל בין החצרות ובאו לבנות שוב ואחד הצדדים בנה את הכותל מעל גובה ארבע אמות באלו מקרים ניתן לחייב את השני בהוצאות הבנייה של החלק מעל ארבע אמות? והאם במקרים אלו יהיה נאמן השני ששילם? **סימן קנ"ז סעיף י', י"א**

סימן קנ"ח

1. **שותפים בקרקע**
א. ראובן ושמעון גרים בבניין משותף בקומה העליונה. ראובן השיג רשיון בנייה לבנות על הגג ובנה את הקירות החיצוניים מבלוק איטונג כדי ליצור בידוד לחדרי הגג. לאחר כמה שנים השיג גם שמעון רשיון בנייה על הגג ובנה חדרים בצמוד לחדרים שבנה ראובן, כך שאחד הקירות של ראובן משמש גם את שמעון. הדבר ברור ששמעון צריך לשלם לראובן מחצית מעלות הקיר, שמעון מוכן לשלם מחצית מעלות קיר בלוקים פשוט, ואיל וראובן דורש מחצית מקיר בלוק איטונג, הדין עם מי? **סימן קנ"ח סעיף א'**

2. שותפים בקרקע

א. הקיף חורבת חבירו משלושה צדדים ועמד הניקף וגדר את הרביעית, האם משלם למקיף וכמה? התייחס לגדר מבפנים ומבחוץ. והאם ניתן להסיק מדין זה לשאלת זכויות יוצרים בהלכה **סימן קנ"ח סעיף ו'**

סימן קס"ב

1. האם ניתן להוסיף ספסלים בבית הכנסת לאחר שכבר נבנה ונמכרו המקומות הקיימים? **סימן קס"ב סעיף ז' ברמ"א**
2. **שותפים בקרקע**
 - א. קהל שיש להם בית כנסת ולאחר שנים ביקשו חלק לבנות בית כנסת חדש וגם תובעים חלק מההכנסות וחפצי הקודש להעביר לבית כנסת החדש, ומתפללי בית הכנסת הישן מתנגדים לעצם הבניה וכ"ש להעביר מהכנסות או מחפצי הקודש הדין עם מי? **סימן קס"ב פת"ש סק"ו**
 - ב. מי שקנה כיסאות בבית הכנסת ועתה הגבאים רוצים להוסיף ספסלים, האם יכול בעל הכיסאות לעכב? **סימן קס"ב פת"ש סק"ה**
 - ג. אב"ד שהוציא כרוז האוסר לקיים מנין בבית יחיד ומי שיעשה ישלם קנס, ועבר אחד ועשה מנין כמה פעמים האם יחויב בקנס וכמה? **סימן קס"ב פת"ש סק"ו**

סימן קס"ג

1. **גבייה בשותפים**
 - א. חבורה ההולכת במדבר ויש סכנה האם גובים לפי ממון או לפי נפשות? ומה הדין בגזרות ועלילות נגד יהודים? **סימן קס"ג סעיף ג' ברמ"א**
 - ב. בנין בית כנסת או מקווה גובין לפי ממון או לפי נפשות? ומדוע? והאם זה שונה בשכירות? **סימן קס"ג סעיף ג' בסופו**
 - ג. האם יש תוקף להסכמים הנעשים ע"י ציבור ללא קניין. ומדוע? **סימן קס"ג סעיף ו' ברמ"א**
2.
 - א. קהל בחו"ל שהלווה לשר ולאחר מכן התייאש מן החוב ושוב חזר השר ושילם האם החוב מתחלק בין אנשי הקהל הנוכחי או בין אלו שהיו אנשי הקהל בזמן ההלוואה? **סימן קס"ג סעיף ג' ברמ"א, הגהת הט"ז שם, קצה"ח סק"א, נתה"מ סק"א, חכמת שלמה שם**

סימן קס"ד

1. **בית ועליה שנפלו:**
 - א. אמר בעל העליה לבעל הבית לבנות והוא לא מסכים, כיצד ינהג בעל העליה. והאם יכול לכוף את בעל הבית לבנות הבית? **סימן קס"ד סעי' ה' וסמ"ע ס"ק י"ג**
 - ב. אם יבנה בעל העליה את הבית, כמה ישלם לו בעל הבית אם ירצה לכור בבית? באר. **כמבואר במשנה – כל יציאותיו**
2.
 - א. הבית והעלייה של שניים, ואירע קלקול בכותלים, על מי מוטל החיוב לתקן? ומה הדין בשוכר ומשכיר? **סימן קס"ד סעיף א' וברמ"א**
3. **שותפים בקרקע**
 - א. בנזקים שקורים בין שכנים, אחד הוא בעל בית ואחד הוא בעל העליה מי אחראי לתקן? **סימן קס"ד סעיף א'**

סימן קע"א

1. **חלוקת שותפות**
 - א. שני אחים שירשו שני בתים גדולים אחד רוצה לחלוק כל בית בפני עצמו והשני רוצה לחלוק בית מול בית למי שומעים ומדוע? **סימן קע"א סעיף י"ד**
 - ב. מה הדין בבית מול חנות? **סימן קע"א סעיף י"ד ברמ"א**
 - ג. האם אומרים גוד או איגוד בנכס שהוא משכנתא? בשטר חוב? כשלא משלם מיד אלא בהמתנת מעות? ביתומים? **סימן קע"א סעיף י"ד ברמ"א וסמ"ע ס"ק ל"ט, וסעיף ט"ז**
2. **חלוקת שותפות**
 - א. לראובן דירת גן בבניין משותף, ראובן קיבל אישור מהעירייה לבנות תוספת חדר

- בשטח החצר השייך לו בטאבו. השכנים מתנגדים בטענה שהבנייה תכער את חזית הבניין ותוריד את ערך הדירות, האם יכולים לעכב עליו? **סימן קע"א סע' ה' ברמ"א**
- ב. מה הדין אם הבניה לא תוריד את ערך הדירות וטענת השכנים שהבניה רק תכער את חזית הבניין? **סימן קע"א סע' ה' ברמ"א**
- ג. מה הדין אם ראובן קיבל אישור מהעירייה לבנות מרפסת מעל שטח המשותף לכל השכנים והבניה לא תוריד את ערך הדירות והשכנים מתנגדים בטענה שהבניה תכער את חזית הבניין? **סימן קע"א סע' ה' ברמ"א**
3. **חלוקה בשותפים**
- א. שותפים בנכס מסוים, ואחד מהשותפים רוצה לבצע שינוי, וטעונים שאר השותפים שאם יעשה כך ירד ערכם או שחלקם יהיה יותר דחוק, האם הוי טענה? **סימן קע"א סעיף א' ברמ"א ופת"ש סק"ב**
- ב. שותפים שאחד רוצה לחלוק ויש בנכס כדי חלוקה, אולם כאשר נחלקו ירד ערכו האם מבצעים את החלוקה? **סימן קע"א סעיף ה' ברמ"א**
4. **גוד או איגוד**
- האם במקרים דלהלן אמרינן גוד או איגוד:
- א. שכירות. **סימן קע"א סעיף ט' בשו"ע ורמ"א**
- ב. חצר בגודל ג' אמות **סימן קע"א סעיף ג'**
- ג. דברים שאין תשמישם שווה **סימן קע"א סעיף י"ג**
- ד. כשהתשלום אינו מיד **סימן קע"א סעיף ט"ו**

סימן קע"ד

1. **כופין על מידת סדום**
- א. שני אחים שחולקים ואחד מעדיף חלק ליד שדהו האם כופין על כך? ואיך חולקים אם לא ניתן לכפות? **סימן קע"ד סעיף א'**
- ב. מה הדין בשני חלקי בכור, האם ניתנים במקום אחד? **סימן קע"ד סעיף ב'**
- ג. מה הדין ביבם הנוטל חלק אחיו? **סימן קע"ד סעיף ב'**
- ד. מה הדין בקונה שקנה חלק אחד ולאחר מכן חלק נוסף ומבקש שיהיו באותו מקום? **סימן קע"ד סעיף ד'**
2. ד. האם ניתן לבצע חלוקה ע"י גורל? ומה התוקף ההלכתי לחלוקה זו? **סימן קע"ד סעיף א' וסמ"ע ס"ק ד', וסימן קע"ג סעיף ב'**

סימן קע"ה

1. א. במקום שיש מחלוקת הפוסקים בדין בר מיצרא, מה הדין? **סימן קע"ה סעיף מ"ה ברמ"א**
- ב. ראובן גר בדירה בדמי מפתח, ושמעון מכר את הבעלות של דמי המפתח ליהודה, האם ראובן יכול לסלק את יהודה? **סימן קע"ה סעיף ס"ג מחבר ורמ"א**
2. **דין בר מצרא**
- האם יש דין בר מצרא:
- א. בעל בנכסי מלוג של אשתו. **סימן קע"ה סעיף י"ד**
- ב. בקונה או מוכר לעכו"ם. **סימן קע"ה סעיף ל"ח, ל"ט**
- ג. במוכר או קונה מאישה. **סימן קע"ה סעיף מ"ז**
- ד. ביתומים. **סימן קע"ה סעיף מ"ז**
- ה. בנותן מתנה. **סימן קע"ה סעיף נ"ד**
- ו. בהקדש. **סימן קע"ה סעיף נ"ה**
- ז. בשכירות בית. **סימן קע"ה סעיף נ"ט – ס"ד**
3. **בר מצרא**
- א. קנה שדה שווה מאה במאתים כמה ישלם הבר מצרא לקונה? גבאה בחובו מה הדין? **סימן קע"ה סעיף ט' בשו"ע וברמ"א**
- ב. האם יש דין מצרנות בשכירות פרט כל המצבים וההלכה. **סימן קע"ה סעיפים נ"ט – ס"ג**
- ג. האם יש מצרנות בגוי? **סימן קע"ה סעיפים ל"ח – מ'**
4. **בר מצרא**
- א. אם הלקוח שילם ולמצרן יש מעות פחות טובים האם יש דין בר מצרא? ומה הדין

- בהחליף חצר בבהמה והמצרן רוצה לסלקו? **סימן קע"ה סעיף כ"ג, כ"ד**
ב. אם הלוקח נמלך במצרן או שהמצרן אמר איני רוצה בשדה זו, האם איבד זכותו? **סימן קע"ה סעיף כ"ט בשו"ע ורמ"א**
ג. אם המוכר רוצה לחזור ולקנות או שכבר חזר וקנה, או שהשדה נמכרה לבנו של הבעלים, האם יש דין בר מצרא? **סימן קע"ה סעיף ל"ז**
5. **מצרנות**
א. החליף המוכר עם הלוקח חצר בחצר או בשדה או בבהמה, האם יש דין מצרנות? **סימן קע"ה סעיף כ"ד**
ב. מכר השדה והיה המצרן במדינת הים או חולה או קטן האם יכול לאחר זמן להוציא הקרקע מהלוקח. **סימן קע"ה סעיף ל"ד**

סימן קע"ו

1. **שותפין:**
א. כיצד משתתפים במטלטלין, באר האופנים. והאם יהני להניח המטלטלין של השיתוף במקום המשותף בד"כ לשניהם (חצר השותפין) לשם ביצוע השותפות. **סימן קע"ו סעיפים א'-ב'**
ב. שותפים שלא סכמו כל סיכום אודות השותפות, אלא החלו לעסוק יחד בעסק, האם דינו של כל אחד מהם כש"ח, ש"ש או כשואל? **סימן קע"ו סעיף ח'**
2. א. ראובן ושמעון שהטילו לכיס, זה מנה וזה מאתיים, כיצד חולקין בריוח ובהפסד, ואם קנו שור לטביחה ומכרוהו חי, או פירות הראויים לחלוקה ונפסדו, כיצד חולקים? **סימן קע"ו סעיפים ה'-ז' וסמ"ע ס"ק ט"ו**
ב. אם המעות קיימים ופחתו מחמת המטבע ששינה המלך, כיצד חולקין? והאם בעל המנה צריך לשלם לבעל המאתיים מביתו? **סימן קע"ו סעיף ה'**
3. א. ראובן אמר לשמעון שיסייעו בגביית חובו ויקבל שלישי מהרווח, וגבה שמעון החוב וקנו בה סחורה, והסחורה הרויחה, האם יש לשמעון חלק ברווח? **סימן קע"ו סעיף ז' ברמ"א**
ב. שותף שגנב מהשותפות ברשותו, האם הוא חייב? **סימן קע"ו סעיף ח'**
ג. אם אינו מחוייב להתעסק בשותפות, רק עושה מנדבת ליבו האם חייב כשגנב? **סימן קע"ו סעיף ח' ברמ"א וש"ך ס"ק ט"ז**
4. **שותפים**
א. השותפים שרוצים להשתתף יחד כדי שהרווחים יתחלקו ביניהם בשווה, מה עליהם לעשות כדי שלא יוכלו לחזור בהם. כתוב את הדעות שהביאו השו"ע והרמ"א ובאר אותן. **סימן קע"ו סעיף א', ב'**
ב. השותפים ששומרים על חפצי שותפות, איזה דין שומר יש להם. **סימן קע"ו סעיף ח'**
ג. השותפים שהשתתפו ואחד השקיע מאה ואחד מאתיים ואחד שלש מאות, כיצד מתחלקים ברווח ובהפסד. **סימן קע"ו סעיף ה'**
ד. ומה הדין אם ההפסד גדול, כגון ששותף אחד נתן 300 ואחד נתן 100 וההפסד הוא 200. **סימן קע"ו פת"ש ס"ק ח'**
5. **שותפים**
א. שותף ששינה האם חייב לשלם? ואם התחילו להתעסק ביחד מה הדין? **סימן קע"ו סעיף י'**
ב. שותף שגנב או גזל או עשה כל עברה אחרת לצורך השגת הכסף, האם חולק עם חבריו? **סימן קע"ו סעיף י"ב**
ג. מה הדין בשותף שחלה או מת? **סימן קע"ו סעיף י"ט בשו"ע וברמ"א**
6. **שותפין**
א. כיצד מחלקים רווחי השותפות כשהשותפים אינם שותפים שווים (אחד מאה אחד מאתיים וכו')? **סימן קע"ו סעיפים ה', ו', ז'**
ב. מה הם חיובי השמירה של השותפים על נכסי השותפות? **סימן קע"ו סעיף ח' בשו"ע ורמ"א**
7. **שותפין**
א. כיצד אומנים הופכים לשותפים שווים בשכר? והאם יכולים למחול על כך או לחזור בהם? **סימן קע"ו סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**
ב. מספר אנשים השקיעו יחד בקניית שור, לאלו עניינים הם מתחלקים בשווה ובאלו עניינים לפי גודל הסכום שכל אחד נתן? פרט ונמק. **סימן קע"ו סעיפים ה', ו', ז'**

8. **שותפות**
א. שותף שגנב או קנה גניבה או מצא מציאה כיצד מתחלקים הכנסות והוצאות הקשורות למקרים דלעיל? **סימן קע"ו סעיף י"ב ברמ"א**
ב. שותף מהשותפים האם רשאי להוסיף שותף ללא ידיעת השותף השני?
9. **שותפים**
א. שותפים שהתחילו לשאת ולתת או אחד מהשותפים שהתחיל לשאת ולתת האם חל דין השותפות? **סימן קע"ו סעיף א'**
ב. שכרו מקום בשותפות וכל אחד הניח חפציו האם חל השותפות? והאם אומנים יכולים להיות שותפים באומנתם? **סימן קע"ו סעיף ב', ג'**

סימן קפ"ב

1. ב. גט שניתן ע"י שליח בעל כורחה של האישה, האם מועיל? **סימן קפ"ב קצות ס"ק ב'**
2. ב. ראובן שלח שליח למכור לו חפץ, והלך השליח ומכר את החפץ פחות מהמחיר, מה הדין אם השליח הודיע שהוא שליח? ומה הדין אם השליח לא הודיע שהוא שליח? כתוב מה הדין אם יש לשליח מעות לתקן העיוות? ובמקרה שאין לשליח מעות לתקן העיוות? נמק את תשובתך! **סימן קפ"ב סעיפים ג', ד' (?)**
3. **ערב**
א. ראובן ביצע חריגת בנייה. מחלקת הנדסה בעירייה הוציאה כנגדו צו הריסה. ראובן ביקש משמעון שיפעל על מנת לבטל את צו ההריסה. שמעון דרש בתמורה סך של 25,000 ₪ ושראובן יעמיד ערב על הסכום הנ"ל. ראובן הביא את לוי להיות ערב. שמעון סידר את העניין בשיחת טלפון וצו ההריסה בוטל. שמעון דרש מראובן את הכסף, ראובן סירב לשלם ופנה ללוי הערב. לוי סירב לשלם בטענה ששמעון לא הוציא הוצאות ואין הצדקה לסכום כזה מופרז. האם הערב חייב לשלם? **סי' קפ"ב סעי' ג' ברמ"א**
4. **שליחות לדבר עבירה**
א. האם יש שליחות לדבר עבירה במי שאינו בר חיוב או בקטן? **סימן קפ"ב סעיף א'**
ברמ"א וש"ך סק"א ונתה"מ סק"ב
ב. האם גט שנמסר על ידי שליח לאשה בעל כרחה כשר? ומה דין מסירת שטר שחרור לעבד כנעני על ידי שליח, נמק. **סימן קפ"ב קצה"ח סק"ב**

סימן קפ"ג

1. א. ראובן שלח את שמעון לקנות לו חפץ מסויים, בעל החנות שבה קנה שמעון את החפץ הוסיף חבילה גם מתנה, למי שייכת המתנה לראובן המשלח או לשמעון השליח? **סימן קפ"ג סעיף ו' וסמ"ע ס"ק י"ח**
2. א. אדם שלח שליח ונתן לו מעות שיקנה לו חפץ מסויים, והלך השליח וקנה את החפץ לעצמו. מה הדין אם השליח הודיע תחילה שקנה את החפץ לעצמו? ומה הדין אם השליח לא הודיע שקונה את החפץ לעצמו? באר את שיטות הראשונים בדבר זה. ומה הדין אם אין לשליח להחזיר למשלח מעותיו? **סימן קפ"ג סעיף ג', ט"ז ופת"ש ס"ק ד'**
ג. ראובן שהיה יודע סחורה בזול ואמר לשמעון לקנותה להם ביחד, ושמעון שתק וקנאה, ושוב אומר: לעצמי קניתי, כתוב מה הדין אם היה לראובן מעות? ומה הדין כשלא היה לראובן מעות? ומנין למדו הראשונים דין זה? **סימן קפ"ג סעיף ד' ברמ"א, סמ"ע ס"ק י"ד וש"ך ס"ק ז'**
ד. אדם שרוצה לקנות בכספו חפץ עבור חבירו, האם הוא צריך להודיע למוכר שקונה עבור חבירו כדי שחבירו יזכה בחפץ? מהיכן למדו הראשונים ענין זה? וכיצד פירשו את הגמ' שהיא המקור לדין זה? **סימן קפ"ג סעיף ב'**
3. **שלוחין**
שליח ששינה.
א. שליח שקנה, הוא טוען שמה שקנה, קנה לעצמו ולא עבור המשלח, וממילא הריוח שלו, האם טענתו מתקבלת? **סימן קפ"ג סעיף ב'**
ב. שליח שקנה דבר אחר ממה שנתבקש, אם יש רווח או הפסד באותו דבר, למי הרווח או ההפסד למשלח או לשליח? **סימן קפ"ג סעיף ה'**
4. **שלוחין**
א. ראובן קנה מפלוני מכספו ואומר לו שהוא קונה בשביל שמעון מי קנה? **סימן קפ"ג סעיף ד'**

- ב. ראובן שידע שיש סחורה זולה ואחר לשמעון לקנותה עבור שניהם ונתרצה שמעון לכך בפירוש, ושוב אמר לעצמי קניתי מה הדין: **סימן קפ"ג סעיף ד' ברמ"א**
5. **שליח ששינה**
א. שליח ששינה מדעת המשלח וקנה או מכר שלא לפי מה שהיה צריך האם המכר קיים?
האם על השליח לתקן את הנזק שנגרם? **סימן קפ"ב סעיף ח', ט'; סימן קפ"ג סעיף ה'**
ב. שליח שרכש במעות המשלח את הסחורה עבור עצמו, מי קנה את הסחורה? **סימן קפ"ג סעיף ג'**
6. **שלוחין**
א. שלח שליח לקבל מעות מהגוי וטעה הגוי ונתן יותר ועדיין בידי השליח או שלא ידע השליח ומסר למשלח או בספק אם ידע השליח, מי מקבל את היתרה? **סימן קפ"ג סעיף ז'**
בשו"ע ורמ"א
ב. שליח הרוצה לקדש את השם ולשלם לגוי ששכח מהחוב של המשלח, האם רשאי? **סימן קפ"ג סעיף ח'**

סימן קפ"ה

1. **שלוחין:**
א. נתן לשליח חפץ למכור לו, ובדרכו למכור פגש את השליח אדם אחר שביקש שהוא יהיה שליח שלו לקנות חפץ זה עבורו מאת המשלח. האם קנין השליח יהני עבור אותו אדם? חלק בין מקרים שונים בדוגמה של שליח לאחד שמתבקש להיות שלוחו של אחר לפעולה דומה באותו החפץ. **סימן קפ"ה ש"ך ס"ק א'**
2. א. ראובן היה לו בית למכור ובא שמעון וסירסר למכרו ללוי, ראובן סירב למוכרו ללוי בטענה שהוא שונאו, ואח"כ מכרו ללוי ע"י אחר, האם חייב ראובן לשלם לשמעון דמי הסרסור? **סימן קפ"ה סעיף ו' ברמ"א**
ב. ומה הדין בדמי שדכנות, האם משלם מיד או אחר הנישואין? ואם חזרו בהם ונתבטל השידוך? **סימן קפ"ה סעיף י' ברמ"א**
3. **שליחות - סרסור**
א. ראובן אומר אמרתי למוכרו במאה והסרסור אומר אמרתי למוכרו בחמישים וכך עשיתי מה הדין? והאם המכירה חלה? **סימן קפ"ה סעיף ה' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע ס"ק ט', י"ב וש"ך סק"ז**
ב. אם ראובן שלח סרסור שמצא קונה ולאחר מכן חזר בו וביטל ושוב מכר בעצמו או על ידי אחר לאותו קונה, האם יש לסרסור זכות לשכר? ומה הדין בשדכן במקרה דומה?
סימן קפ"ה סעיף ו' ברמ"א, וסעיף י' ברמ"א

סימן קפ"ו

1. **שליחות**
א. שליח שלקח כלים מבית האומן על מנת לתת מתנה והתנה שאם לא יקבלו יחזיר מה הדין אם נאנסו או אבדו או נגנבו בהליכה או בחזרה? **סימן קפ"ו סעיף א'**
ב. מה הדין בזה כשלקח על מנת למכור והתנה שאם לא ימכור יוכל להחזיר? **סימן קפ"ו סעיף ב'**

סימן קפ"ח

1. ב. משלח פיקח בעת מינוי השליח ולפני ביצוע השליחות נהיה המשלח שוטה, האם בטלה השליחות? **סימן קפ"ח קצות ס"ק א' נתיבות ס"ק ב'**
2. **שלוחין**
א. קי"ל אין שליחות לעכו"ם מה המקור ומה הטעם? והאם ישראל יכול להיות שליח לעכו"ם? וכיצד נפסק בשו"ע? **סימן קפ"ח סעיף א'**
ב. ומה הדין אם ישראל מכר סחורה בשליחות עכו"ם לישראל ואח"כ חזר בו השליח ומכר את הסחורה לישראל אחר, מי קנה הראשון או השני? **סימן קפ"ח סעיף א' וסעיף ה'**
ג. האם מומר או עבד ושפחה יכולים להיות שליח? ומה הטעם? **סימן קפ"ח סעיף ב', נתיבות חידושים סק"א**

- ד. מה הדין אם ישראל שלח שליח לעשות לו דבר מה וקודם שהספיק השליח לעשות את שליחות השתטה המשלח, האם יכול השליח לעשות שליחותו? **סימן קפ"ח קצות סק"ב שליחות** 3.
- א. האם יש שליחות במקרים דלהלן : מגוי לגוי, שלח שליח ונשתטה קודם ביצוע שליחותו? ומה הדין בנשבה השליח בדרך שלא בסיבת המשלח, האם המשלח צריך לפדותו? **סימן קפ"ב נתה"מ סק"ב, סימן קפ"ח סמ"ע סקי"א וקצה"ח סק"ב**
- ב. פועל שאינו בר שליחות וביצע קנין, האם הקנין תופס? פרט סוגי קניינים. **סימן קפ"ח נתה"מ סק"א**